

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Освітня програма	48225 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48225
Назва ОП	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вовк Мирослава Петрівна, Розвадовська Тетяна Вікторівна, Гергуль Світлана Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.07.2021 р. – 07.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/3AEKHn3>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3xtCS1z>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (далі ОП) «011 Освітні, педагогічні науки» за третім рівнем вищої освіти у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі ЗВО) акредитується вперше. Навчальний заклад демонструє наступність усіх рівнів освіти, починаючи від коледжу і завершуючи доктором філософії. Більшість аспірантів, які навчаються на ОП, як і багато НПП, є випускниками цього закладу освіти. Високопрофесійний професорсько-викладацький склад створив усі можливості для успішної реалізації ОП. В академії створено комфортне та безпечне освітнє середовище, яке враховує інтереси та потреби усіх учасників освітнього процесу, наявна політика дотримання академічної доброчесності аспірантами та науковими керівниками. Процеси навчання та викладання на ОП врегульовано локальними актами ЗВО, що знаходяться у публічному доступі. У 2021 р. випускники ОП захистили дисертаційні дослідження в одноразових спеціалізованих учених радах: Т.К. Бакуменко (11 травня 2021 р.), О.Б. Борзик (05 травня 2021 р.), В.А. Литвин (06 травня 2021 р.), Д.М. Єфіменко (07 травня 2021 р.) та ін. (<https://cutt.ly/kmYYsjN>) Потужна матеріально-технічна база, якісний склад науково-педагогічних працівників, злагоджена робота всіх структурних підрозділів та відділів, організація освітнього процесу дозволяють стверджувати про відповідність ОП акредитаційним вимогам. Експертна група відмічає високу корпоративну культуру усіх учасників освітнього процесу та їх щире вболівання за розвиток освітньої програми. ЄГ констатовано наявність фінансових, інформаційних і моральних ресурсів для забезпечення стажування, публікаційної активності, апробації результатів досліджень науково-педагогічних працівників і здобувачів, їх соціальної й інформаційної підтримки. Слабкі сторони, які виявлені у ході роботи експертної групи, не є критичними, не мають суттєвого впливу на якість підготовки фахівців за цією ОП та можуть бути виправлені в процесі оновлення та вдосконалення ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Серед сильних сторін ОП ЄГ відзначила: 1. Цілі ОП відповідають місії та стратегії ХГПА; до складу робочої групи ОП входять представники кожної групи стейкхолдерів; зміст ОП відповідає предметній області, ПРН визначено із урахуванням тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, стейкхолдери активно залучені до формування та перегляду змісту ОП. 2. Спрямованість на долучення аспірантів до виконання теми НДР з проблем модернізації педагогічної системи терціарної освіти у межах асистентської практики. 3. Правила прийому на ОП відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП. 4. Студентоцентричний підхід забезпечується комплексним застосуванням визначених в ОП форм і методів навчання та викладання. ОК Фандрайзинг у сфері наукових досліджень викладається англійською мовою. 5. Академічна і професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, є взірцевою, що уможливило високий рівень викладання, організації освітнього процесу, досягти ПРН. 6. Наявна якісна процедура узгодження відповідності тематики дисертаційних робіт аспірантів та дослідницьких інтересів наукових керівників, а також свобода у виборі наукового наставника з урахуванням індивідуальних запитів, наукових зацікавлень здобувачів. 7. Констатовано високий рівень публікаційної активності викладачів, здобувачів, наукових керівників у фахових, наукометричних і зарубіжних виданнях, надання можливостей для апробації результатів досліджень під час всеукраїнських і міжнародних заходів, рівня поінформованості щодо можливостей участі у грантових проєктах. 8. У ХГПА створені умови для матеріального і морального стимулювання професійного розвитку НПП, зокрема підвищення рівня публікаційної активності, проходження міжнародних стажувань шляхом рейтингування показників професійної діяльності, нагородження, відзначення. 9. Взаємодія усіх стейкхолдерів (Ради молодих учених, що входить у загальноукраїнський реєстр рад молодих учених), студентського самоврядування, здобувачів усіх рівнів освіти, викладачів, адміністративних і допоміжних підрозділів) на засадах партнерства, творчої і наукової взаємодії. 10. Наявність дитячої кімнати для здобувачів та працівників, де можна залишити дитину із волонтерами-педагогами на час відвідування занять або викладання. 11. Потужна інформаційна підтримка бібліотеки ХГПА (бібліотечний коучинг, допомога у створенні профілів науковця, пошуку інформаційних джерел для дослідження тощо). 12. Забезпечення інформаційної, соціальної, фінансової підтримки викладачів, здобувачів, представників студентського самоврядування, матеріальне і моральне стимулювання до активної професійної діяльності. 13. Можливості для аспірантів безкоштовно отримувати юридичні консультації та компенсацію: за оздоровлення, санаторно-курортні путівки, дитяче оздоровлення (біля 30%).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Критично слабких сторін не виявлено, водночас для покращення якості освіти на ОП ЄГ рекомендує: у процесі модернізації ОП розширити базу вивчення позитивного досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО; перерозподілити ОК ОП відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії». ЄГ переконана, що виключно на користь ОП буде збільшення кількості кредитів ЄКТС асистентської практики та розширення бази для її проходження, активне залучення здобувачів до проєктної діяльності, організація лекцій за участю провідних фахівців зарубіжних інституцій з урахуванням наукових зацікавлень здобувачів зокрема і фокусу ОП загалом. Зважаючи на автономність діяльності ХГПА рекомендуємо запровадити практику щодо визнання результатів неформальної освіти у процесі навчання в аспірантурі. ЄГ рекомендує переглянути змістовне наповнення ОК 7, а також РП дисциплін із залученням власних наукових досягнень НПП і світової наукової спільноти з метою відображення специфіки ОК. Для підвищення якості освіти на ОП та надання можливості ширшого доступу аспірантам до результатів сучасних світових наукових досліджень, формування мовних компетентностей ЄГ рекомендує розширити практику викладання окремих ОК англійською мовою. Рекомендовано застосовувати практику розмежування форм підсумкового контролю за освітніми компонентами – на іспити й

диференційовані заліки. На думку ЕГ, процедури опитування та анкетування потребують систематизації щодо проведення та більш широкого оприлюднення їх результатів і відповідних рішень на сайті ХГПА.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У процесі проведення акредитації експертна група пересвідчилася, що мета ОНП - «забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі освіти зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», підготовленого до самостійної студентоцентрованої науково-педагогічної діяльності в закладах вищої освіти шляхом формування загальних (системних, загальнокультурних, загальнонаукових, соціально-особистісних, інструментальних тощо) й фахових компетентностей у сфері викладацької, дослідницької, професійно-наукової та культурно-просвітницької діяльності» суголосна зі Стратегією розвитку Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради на 2020-2025 роки (<https://cutt.ly/hnTlsEa>) та зазначеній у ній місії – «досягнення високого рівня якості підготовки фахівців, що забезпечить конкурентоспроможність випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками, розвитку професійних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників». Сформульовані цілі ОНП відповідають і завданням стратегічного розвитку академії в частині освітніх напрямів розвитку (п. 5.2. Освітня діяльність, п.5.3. Наукова діяльність, 5.4. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва, 5.5. Основні перспективні напрями виховної роботи). До особливостей ОНП ЕГ відносить оригінальний концептуальний підхід, що забезпечує цілісність та гармонійність фахової підготовки та культурно-духовний розвиток викладача-дослідника, яка відображена у 3 складниках ОНП – освітньому, науковому та культурно-духовному. Реалізація цих складників забезпечена відповідними ОК, підсилена ВК та знаходить відображення в ЗК, ФК та ПРН. Також перспективи розвитку академії до 2025 Р. (затверджені у 20219 р.), які прописані у Стратегії, враховують можливість подальшого розвитку та вдосконалення ОНП, оскільки передбачають відповідно до п.3.9. «Забезпечення розвитку наукової діяльності в академії на засадах інноваційності, ефективності та доброчесності. Структурну перебудову наукових досліджень у бік посилення інноваційної діяльності академії та наукового впливу на соціально-економічний розвиток східного регіону України зокрема та держави загалом». Отже, ЕГ констатує, що цей підкритерій реалізовано повністю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У процесі проведення акредитації ЕГ з'ясовано, що ХГПА активно залучає стейкхолдерів до обговорення та удосконалення ОНП. Проведена робота відображена у Протоколах засідання кафедри ПППО та ОМ (на сайті є Ухвали кафедри <https://cutt.ly/EmnCNBw>), листах-запитах та рецензіях, розміщених у відкритому доступі (<https://bit.ly/36rJ4v2>). ЕГ визначає сильною стороною те, що до складу робочої групи входять представники усіх груп стейкхолдерів - НПП, здобувачів вищої освіти та роботодавців, інформація про них подана у відкритому доступі (<https://bit.ly/2TT5bYV>). У процесі відеоконференцій із фокус-групами НПП, аспірантами та роботодавцями ЕГ встановила, що вони були залучені до процесу створення, розроблення та вдосконалення ОНП. Зокрема, аспіранти пропонували внести ОК, які б допомогли їм орієнтуватися у сучасному інформаційно-технологічному просторі, міжнародних грантових проєктах тощо. Ці побажання було враховано у ОНП 2020 (введено ОК «Фандрайзинг у сфері наукових досліджень», «Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет»). Роботодавці також підтвердили участь у процесі вдосконалення ОНП. Наприклад, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, доктор пед.н., проф. Галус Ол.М. зазначив, що він ознайомився із проєктом ОНП, розміщеним на сайті кафедри, та надіслав пропозицію щодо введення ФК (формувати у аспірантів уміння володіти комунікативними навичками, здатність до свідомої та соціально-відповідальної професійної діяльності) на електронну адресу кафедри. Декан факультету гуманітарної та економічної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», докт.пед.наук, доц. Саяпіна С.Ан. зауважила, що її пропозиція стосувалася посилення викладацької складової у ОНП. Заступник директора Департаменту науки і освіти ХОДА Ігнат'єв В.В. підкреслив, що його пропозиції щодо введення ФК «Здатність здійснювати наукову експертизу дослідницьких проєктів, надавати експертні консультації з питань дослідницької

та/або професійної діяльності» та ПРН «Аналізувати наукові (дослідницькі) проекти, надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам з питань професійної та дослідницької діяльності» вже враховані у ОНП 2021 (розміщено на сайті <https://bit.ly/3wxcX7C>). Пропозиції роботодавців стосувалися також посилення практичної підготовки аспірантів та розширення переліку ВК (директорка КЗ Харківська гімназія №6 «Маріїнська гімназія» ХМР Зуб Ол. М.) ЕГ встановлено, що до обговорення ОНП активно долучається академічна спільнота ХГПА. Наприклад, д.пед.н., доц., зав. каф. природничих дисциплін Молчанюк Ол.В. зазначила, що у ОНП 2020 на її пропозицію введено ОК Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз та ВК Планування та керівництво науковими проєктами. Випускники зауважили, що виступили із пропозицією розширити базу асистентської практики. ЕГ підтримує таку пропозиції та радить врахувати її у подальшому вдосконаленні ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На підставі аналізу ОНП 2017-2020 рр., відомостей СО, у процесі бесіди з гарантом, адміністрацією ХГПА та академічною спільнотою ЕГ з'ясовано, що сформульовані в ОНП цілі і ПРН ураховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст, досвід вітчизняних та іноземних програм. Зокрема, при розробці та вдосконаленні ОНП було проаналізовано обласну програму розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2019-2023 роки (від 6 грудня 2018 р.), метою якої є «забезпечення стабільного розвитку системи освіти регіону відповідно до потреб суспільства, економіки, забезпечення особистісного розвитку дітей та молоді згідно з їх індивідуальними здібностями і потребами», а одним із завдань - «сприяння інтеграції науки в освіту, забезпечення реалізації заходів щодо створення належних умов праці, побуту, матеріального та морального заохочення науково-педагогічних і науково-технічних працівників регіону, які займаються навчанням обдарованої молоді та молодих науковців» <https://bit.ly/3e1c1lt> . Отже, регіон зацікавлений у розвитку освіти і має попит на фахівців, яких готує ОНП. ЕГ встановлено, що ЗК, ФК, ПРН сформульовані в ОНП, є відображенням сучасної педагогічної науки, що базується на культурологічних та соціально-економічних перспективах розвитку освітнього простору в Україні і світі. Галузевий контексти ОНП відображені у змісті ОК 6 Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі, ОК 7 Персоналія в історико-педагогічному дискурсі, ОК 8 Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз, ОК 9 Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація, ОК 10 Асистентська практика, а також ФК 2, 3, 4, 7, 10, 12, 17, 18; ПРН 4, 6, 7, 9, 14, 15,16, 17-19. Під час спілкування із гарантом ОНП д.пед.н., проф. Рогановою М.В. з'ясовано, що у процесі створення та вдосконалення ОНП було проаналізовано досвід Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Стокгольмського університету та результати досліджень за проєктом «Тьюнінг». Це дало змогу сформулювати та скоригувати деякі ПРН (Наприклад, 12,13) а також визначити кредити ЕКТС для відповідного рівня навчання. На думку ЕГ, це вузький перелік, тож пропонуємо розширити базу вивчення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Для спеціальності на третьому рівні відсутній стандарт ВО. ЕГ встановлено, що ОНП Визначені Програмні результати навчання ОНП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій восьмого рівня методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 584 від 30.04.20. У ОНП на с. 27 наявна Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК. Аналіз ПРН дав змогу ЕГ дійти висновку, що ПРН 1-3, 7,16,18 відповідають дескриптору знання, ПРН 2-3, 7-9, 10-11, 16 - дескриптору умінь/навички, ПРН 4, 5, 12, 19 - дескриптору комунікація, ПРН 13, 14,15, 19 - дескриптору відповідальність і автономія.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП «Освітні, педагогічні науки» третього рівня вищої освіти «доктор філософії» відповідають місії та стратегії КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР; до складу робочої групи ОНП входять представники кожної групи стейкхолдерів - здобувач вищої освіти, роботодавець, академічна спільнота; ПРН визначено із урахуванням тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, стейкхолдери активно залучені до формування та перегляду змісту ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

У процесі створення та вдосконалення ОНП було проаналізовано досвід Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Стокгольмського університету та результати досліджень за проектом «Тьюнінг». На думку ЕГ, це вузький перелік, тож пропонуємо розширити базу вивчення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що буде виключно на користь ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На думку ЕГ, у процесі модернізації ОНП необхідно розширити базу вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Виявлений недолік не є суттєвим та може бути усунений у процесі оновлення ОНП. Критерій 1 «Проектування та цілі освітньої програми» має загальну відповідність рівню «В».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

У процесі проведення акредитації з'ясовано, що зміст та структура ОНП «Освітні, педагогічні науки» стосовно підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти відповідають вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». А саме: термін навчання за ОНП становить 4 роки, загальний обсяг програми у кредитах (ЄКТС) – 48 кредитів, із яких обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми становлять 36 кредитів (75 %), компоненти вільного вибору здобувачів вищої освіти – 12 кредити (25 %). Також ЕГ констатує, що відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії» (<https://bit.ly/3heFJp7>) ОНП у достатньому обсязі включає 4 складові, які відповідно до Національної рамки кваліфікацій передбачають набуття аспірантом таких компетентностей: 1) здобуття глибоких знань зі спеціальності (професійна підготовка) – 15 кредитів ЄКТС (ОК 6 Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі – 4 кредити; ОК 7 Персоналії в історико-педагогічному дискурсі – 4 кредити; ОК 9 Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація – 4 кредити; ОК 10 Асистентська практика – 3 кредити); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики тощо – 6 кредитів ЄКТС (ОК 1 Філософія як методологія наукового-пізнання – 3 кредити; ОК 8 Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз – 3 кредити); 3) набуття універсальних навичок дослідника – 6 кредитів ЄКТС (ОК 3 Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет – 3 кредити; ОК 4 Фандрайзинг у сфері наукових досліджень – 3 кредити); 4) здобуття мовних компетентностей – 9 кредитів ЄКТС (ОК 2 Українська наукова мова – 3 кредити; ОК 5 Іноземна мова для академічних цілей – 6 кредитів)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП 2020 р. має чітку структуру: визначено мету, ЗК, ФК, ПРН (ПРН1-6 Знання та розуміння, ПРН 7-19 Застосування знань та розуміння), містить логічно пов'язані ОК, які об'єднані у 2 блоки, а саме: обов'язкові компоненти ОП та вибіркові компоненти ОП. Ці блоки, у свою чергу, об'єднані за напрямками: загальнонаукова підготовка (ОК 1 Філософія як методологія наукового-пізнання, ОК 2 Українська наукова мова), універсальна науково-дослідницька підготовка (ОК 3 Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет, ОК 4 Фандрайзинг у сфері наукових досліджень, ОК 5 Іноземна мова для академічних цілей), професійна підготовка (ОК 6 Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі, ОК 7 Персоналії в історико-педагогічному дискурсі, ОК 8 Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз, ОК 9 Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація, ОК 10 Асистентська практика), а також вибіркові освітні компоненти загальної підготовки; вибірковий блок «Теорія та методика виховання», вибірковий блок «Історія педагогіки». На думку ЕГ, виключно на користь ОНП, буде вдосконалення та перерозподіл ОК відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії». Отже, ЕГ пропонує виокремити як окремий розділ Мовну підготовку та включити до неї ОК 2 Українська наукова мова та ОК 5 Іноземна мова для академічних цілей. На с. 24 наявна структурно-логічна схема ОНП. Її аналіз дозволяє дійти висновку щодо взаємопов'язаності більшості ОК, де враховано принцип послідовності та логічності. Наприклад, ОК 8 Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз вивчається аспірантами раніше, ніж ОК 4

Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та ОК з Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет; ОК 10 Асистентська практика відбувається після опанування ОК 9 Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація, що, на думку ЕГ, сприяє високому засвоєнню компетентностей та якісному набуттю ПРН. На с.26 у програмі є матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми. Під час аналізу Таблиці 1 СО та у процесі демонстрації (відеоконференція Zoom) встановлено достатність матеріально-технічного та інформаційного забезпечення кожної освітньої компоненти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області заявленої спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, що відображено у ЗК, ФК, ПРН. У процесі акредитації ЕГ встановлено, що цикл професійної підготовки представлено ОК: Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі, Персоналії в історико-педагогічному дискурсі, Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз, Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація, підсилена ВК: Інноваційні педагогічні технології виховання, Планування та керівництво науковими проєктами, Історіографія та педагогічна компаративістика та ін., а також Асистентською практикою. Зазначені освітні компоненти в сукупності дозволяють сформувати науково-методологічне підґрунтя для виконання наукової складової ОНП, результатом якої є підготовка дисертаційного дослідження. На сайті кафедри ПППЮтаОМ (<https://bit.ly/3hJVovR>) наявні робочі програми дисциплін

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП забезпечує здобувачам освіти третього рівня можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Частка вибіркового вибору дисциплін за вибором аспіранта становить 12 кредитів ЄКТС (25 %). Механізм формування ІОТ у ХГПА унормований відповідними Положеннями: про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна» ХОР (<https://bit.ly/3xoa2zj>), про дисципліни вільного вибору студентів (Розділ 2. Порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти, <https://bit.ly/3qQpVgO>), про формування переліку й обрання вибіркового вибору дисциплін циклів загальної та професійної підготовки (<https://cutt.ly/MmmQhca>). ЕГ відзначає чіткість та зрозумілість процедури. Зокрема, відповідно до п.2.2.1. Положення про дисципліни вільного вибору студентів «на сайті академії і розділах «Навчальний відділ», «Відділ аспірантури» здобувачі ВО можуть ознайомитися з переліком дисциплін, які пропонується до вибору із різних ОП та ОНП; пишуть заяву, після чого деканати факультетів формуються навчальні групи для вивчення ВК». Перелік ВК знаходиться у відкритому доступі на сайті кафедри ПППЮ та ОМ <https://cutt.ly/dmmRxnHd> Аспірантам пропонують ВК за 3 напрямками: Дисципліни широко вибору (Академічна доброчесність, Інклюзивна освіта, Культура фахового мовлення тощо); Теорія та методика виховання (Інноваційні педагогічні технології виховання, Виховання ціннісного ставлення у сучасних фахівців тощо); Історія педагогіки (Історіографія та педагогічна компаративістика, Планування та керівництво науковими проєктами тощо). Водночас, у академії наявний загальний Каталог вибіркового вибору освітніх компонентів, який містить перелік дисциплін для вибору за освітніми рівнями молодший спеціаліст, бакалавр та магістр <https://cutt.ly/OmmD7Ok>. На думку ЕГ, виключно на користь ОНП буде внесення до цього каталогу і ВК для здобувачів третього рівня освіти. Таким чином, усі ВК будуть знаходитися у єдиному каталозі, що дозволить здобувачам освіти побачити увесь перелік ВК. Також ЕГ встановлено, що формування ІОТ аспіранта можливе і у процесі вибору бази практики, навчання у рамках академічної мобільності; зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті; можливості на академічну відпустку/поновлення на навчання. Під час відеозустрічі зі структурними підрозділами завідувачка аспірантури Андреева М. Ол. зазначила, що після вступу до аспірантури протягом 2 місяців побудова ІОТ здобувача відбувається і шляхом вибору теми дослідження, наукового керівника, створення індивідуального навчального плану (скан-копію надано на запит ЕГ). Під час відеоконференції з аспірантами та представниками студентського самоврядування ЕГ встановлено, що ними реалізовано на практиці можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії. Отже, ЕГ констатує, що цей підкритерій реалізовано повністю.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

За результатами аналізу навчальних планів підготовки майбутніх докторів філософії ЕГ з'ясовано, що в ОНП передбачено обов'язковий ОК асистентська практика, що дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної викладацької діяльності (ПРН 9,11,14,15,16,17,19). Аналіз робочої програми практики для здобувачів наукового ступеня доктора філософії дозволив з'ясувати, що асистентська практика складається з двох частин: педагогічної (аудиторної) та науково-методичної (самостійної) роботи. Загальний обсяг асистентської практики складає 90 годин, з них на аудиторну роботу відводиться 30 годин, на самостійну – 60 годин (<https://cutt.ly/5mOQLsn>). У робочій програмі практики представлено зміст її проходження, компетентності і предметні результати, що формуються під час практики, індивідуальні завдання, рейтинговий розподіл балів. На п.4

запиту ЕГ було надано документи, що засвідчують якість проходження асистентської практики: індивідуальні плани проходження практики, звіти про проходження практики, активні покликання, що демонструють результативність організації практики (<https://cutt.ly/2mY6Slm>). Під час зустрічей з адміністративним персоналом, аспірантами було з'ясовано, що усі ОК сприяють формуванню здатності до практичної викладацької діяльності, поглиблюються відповідні компетентності під час практики. Завідувач відділу практики А.Ф. Лисак підтвердила, що практика аспірантів проходить безпосередньо в ХГПА, водночас здобувачі мають можливість обирати інші бази практик; під час науково-методичної складової практики аспіранти вивчають зміст ОК, специфіку проведення консультацій, індивідуальні плани викладачів тощо. Голова науково-методичної ради А.А. Харківська акцентувала увагу, що більшість аспірантів є викладачами Академії, пояснила доцільність проведення практики на базі Академії можливістю долучення до виконання теми НДР «Модернізація педагогічної системи терціарної освіти у контексті підвищення якості професійної підготовки конкурентоспроможних фахівців і вдосконалення професіоналізму науково-педагогічних і педагогічних працівників» (Держ. реєстр. номер: 0120U105225). Випускники ОНП висловили пропозицію щодо розширення баз практики. За результатами зустрічі з роботодавцями було продемонстровано готовність окремих представників долучитися до розширення баз практики на підставі укладених угод. ЕГ переконана, що виключно на користь ОНП буде збільшення кредитів ЄКТС на науково-педагогічну практику. Таким чином практична підготовка не буде зосереджена виключно на викладацькій складовій, а дозволить аспірантам збагатити і власну наукову підготовку. Також, на думку ЕГ, проходження Асистентської практики виключно на базі академії лімітує можливості індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів третього рівня освіти. Тож, пропонуємо знайти можливість для розширення баз практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У викладачів ОНП і аспірантів є чітке розуміння soft skills, що підтверджено під час зустрічей. ЕГ проаналізовано відомості про самооцінювання, силабуси і робочі програми дисциплін, що уможливило висновок, що соціальні навички формуються через обов'язкові освітні компоненти «Методологія наукового пізнання», «Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет», «Фандрайзінг у сфері наукових досліджень», «Іноземна мова для академічних цілей», «Актуальні проблеми теорії методики виховання у вищій школі так і вибірково», «Виховання ціннісного ставлення у сучасних фахівців», «Технологія особистісного самовдосконалення майбутніх викладачів». Аналіз ОНП різних років (2017-2020 рр.) дозволив з'ясувати, що soft skills формуються упродовж усього періоду навчання, а програмні компетентності забезпечуються вивченням дисциплін, що формують ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 9, ФК 7, ФК 8, ФК 15, ФК 16, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 15, ПРН 19. Під час зустрічей зі студентським самоврядуванням, випускниками, аспірантами ЕГ було виявлено, що в умовах дистанційної і змішаної освіти (2020-2021 рр.) було ефективно використано можливості організації онлайн навчання, проведення неформальних заходів (вебінарів, круглих столів тощо), що сприяло розвитку комунікації, презентаційних умінь, роботі в команді тощо. На зустрічі з викладачами ЕГ було з'ясовано, що розвитку відповідних навичок сприяє використання інтерактивних форм і методів навчання: тренінгів, ділових ігор (Н.Д. Демченко), проектна робота, проблемне навчання (О.В. Молчанюк).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Державний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У процесі аналізу ОНП, навчальних планів різних років (відповідно до запиту ЕГ п.7) встановлено, що обсяг обов'язкових ОК містить: нормативна частина – 36 кр. ЄКТС (75 %); дисципліни вільного вибору аспіранта – 12 кр. ЄКТС (25 %). Зміст та обсяги самостійної роботи аспірантів визначаються у робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін. Під час зустрічі з адміністративним персоналом керівник підрозділу із забезпечення якості освіти Л.О. Петриченко заповнила, що здобувачі освіти не перевантажені, адже аудиторні заняття складають 20% загального навантаження, 80% припадає на самостійну роботу; контроль за обсягом навантаження здобувачів здійснює відділ забезпечення якості, крім того, проводяться опитування з цього приводу, за результатами яких не було висловлено претензій здобувачами щодо перевантаження. Здобувачі і випускники відзначили як позитивний досвід організації самостійної роботи і навчання, використання викладачами різноманітних форм і методів, зокрема в умовах дистанційного і змішаного навчання. ЕГ упевнилась, що обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження аспірантів, є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів. Водночас у навчальному плані 2020 р., а також в НП інших років (надані ЗВО на запит ЕГ п.7) наявні певні помилки у розподілі годин за тижнями. Наприклад, ОК «Розробка дисертаційних та науковий аналіз» – в колонці «розподіл годин на тиждень за курсами і семестрами» зазначається, що ОК викладається у 1 семестрі першого курсу, кількість тижнів у семестрі 2. Тобто кількість годин лекційних занять на тиждень – 8, а практичних – 6, відповідно за семестр аспіранти повинні мати 16 лекційних годин і 12 практичних (кількість годин на тиждень множимо на кількість тижнів (тобто 2)). Відповідно отримуємо, що всього аудиторних годин має бути 28. Проте у

колонці «кількість годин» прописано 14 аудиторних годин, тобто у два рази менше. На резервній зустрічі завідувач кафедри С.Б. Беляєв. пояснив цю невідповідність наявністю технічної та філологічної помилки, зазначив, що реальна кількість аудиторних годин відображена у колонці «кількість годин», що підтверджується розкладом занять аспірантів. На думку ЕГ, це зауваження не є критичним, оскільки навчання відбувається з урахуванням годин, що представлені у колонці «кількість годин», проте навчальний план потребує виправлення представлених технічних і філологічних помилок та приведення у відповідність при укладанні оновлених навчальних планів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП «О11 Освітні, педагогічні науки» за структурою, загальним обсягом та обсягом окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідають чинним нормативно-правовим документам у галузі вищої освіти України. ЕГ вважає сильними та позитивними практиками наступне: чітка структура ОНП, ОК становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; здобувачі третього рівня освіти мають можливість формувати ІОТ завдяки ВК в обсязі, передбаченому законодавством; ці процеси регулюються відповідними локальними актами ХГПА, які є у відкритому доступі; чітке розуміння викладачами і здобувачами soft skills та використання інтерактивних форм і методів їх формування під час навчання, зокрема в умовах дистанційного і змішаного навчання; залучення здобувачів реалізації теми НДР у межах асистентської практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На думку ЕГ, виключно на користь ОНП, буде вдосконалення та перерозподіл ОК відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії». Отже, ЕГ пропонує виокремити як розділ «Мовну підготовку» та включити до неї ОК 2 Українська наукова мова та ОК 5 Іноземна мова для академічних цілей. Також доцільно буде внесення ВК для здобувачів третього рівня освіти до єдиного каталогу ВК ХГПА. Таким чином, усі ВК будуть знаходитися у єдиному каталозі, і здобувачі ВО зможуть бачити перелік ВК для усіх рівнів освіти. Доцільно розширити бази проходження практик з метою вивчення досвіду інших закладів освіти, а також збільшення кредитів ЄКТС на науково-педагогічну практику. Є потреба усунення технічних огріхів у навчальному плані щодо фактичного навантаження здобувачів - у розподілі годин за тижнями.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня діяльність за критерієм 2 (Структура та зміст освітньої програми) відповідає рівню В. Структура, обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідають чинним законодавчо-нормативним актам у сфері вищої освіти України; ОК складають взаємопов'язану систему і дозволяють забезпечити ґрунтовну професійну підготовку аспірантів, що корелюється з ПРН. ОНП дає можливість аспірантам формувати ІОТ; на достатньому рівні відбувається формування у здобувачів навичок (soft skills), передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти відповідно до чинного законодавства. Водночас виключно на користь ОНП, буде вдосконалення та перерозподіл ОК відповідно до п.27 Порядку підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії»; внесення ВК для здобувачів третього рівня освіти до єдиного каталогу ВК ХГПА; розширення бази проходження практик з метою вивчення досвіду інших закладів освіти, а також збільшення кредитів ЄКТС на науково-педагогічну практику.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії у КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР (<https://cutt.ly/ommZmEE>) розроблені відповідно до Умов прийому МОН України та затверджені в установленому порядку. Вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Відповідно до п.1.2. «До аспірантури КЗ «ХГПА» приймаються громадяни України, які мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень», п.1.3. «... здійснюється на конкурсній основі за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб (на умовах контракту)», п.1.6. «Приймальна комісія в межах її повноважень вирішує усі питання, пов'язані із вступом до аспірантури КЗ «ХГПА»», п. 4.1. «Вступні випробування до аспірантури КЗ «ХГПА» проводяться предметними комісіями у кількості 3-5 осіб, які призначаються ректором академії. До складу предметних комісій залучаються доктори філософії та доктори наук, які здійснюють наукові дослідження у відповідній спеціальності. До предметних комісій можуть також бути призначені потенційні наукові керівники вступників». Також на сторінці Відділ аспірантури <https://cutt.ly/KmmJsc7> міститься інформація, необхідна абітурієнту: перелік наукових спеціальностей, за якими проводиться набір на навчання в аспірантурі; етапи та терміни вступної кампанії; перелік документів, які необхідно подати; перелік вступних іспитів; вартість навчання та програми вступних випробувань.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП третього рівня вищої освіти враховують її особливості. Приймальна комісія надає абітурієнту доступ до вступних іспитів за наявності освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Вступні випробування складаються зі вступних іспитів: із спеціальності (програма включає концептуальні положення ОК: «Загальна педагогіка», «Педагогіка вищої школи», «Історія педагогіки», «Порівняльна педагогіка» та складається з чотирьох розділів: теоретичні основи загальної педагогіки, педагогіка вищої школи, історія педагогіки, порівняльна педагогіка <https://cutt.ly/KmmXbom>) з іноземної (англійської/французької/німецької) мови (блок 1. Читання; блок 2 Лексика та граматики; блок 3. Говоріння (співбесіда) <https://cutt.ly/xmmCjER>) Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2); німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2), звільняється від складання вступного іспиту. Сертифікати прирівнюються до найвищого балу за іспит захист авторського наукового проекту (вступники подають дослідницьку пропозицію – науковий авторський текст обсягом до 5 сторінок, у якому пропонується обґрунтування теми майбутньої дисертаційної роботи <https://cutt.ly/emmC9Zd>) Конкурсний бал обчислюється як сума результатів усіх зазначених випробувань та додаткових показників конкурсного відбору. Отже, у процесі аналізу програм вступних випробувань та спілкування із фокус-групами НПП та структурними сервісними підрозділами ЕГ встановила, що особливості ОНП « 011 Освітні, педагогічні науки» враховані у правилах прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР створені належні умови для академічної мобільності здобувачів третього рівня вищої освіти. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положеннями: про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/pmmBPEl>), про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КЗ «ХГПА» ХОР (Розділ 4. Визнання та перезарахування результатів навчання, п. 4.3. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін та ліквідація академічного розходження здійснюється автоматично на основі договору про навчання, договору про практику/стажування із ЗВО-партнером, наданими здобувачем вищої освіти документу (відомості) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнером <https://cutt.ly/RmmMWC3>); про дисципліни вільного вибору (<https://cutt.ly/1nTzVTO>); про правила прийому до аспірантури (<https://cutt.ly/4nTz1uq>); про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/EnTz3wj>). Зазначені локальні акти є у вільному доступі на сайті академії. Протягом реалізації ОНП у 2017– 2021 рр. випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У процесі проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що у ХГПА наявне Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/lnTxwoW>). Відповідно до Розділу 3. (Порядок та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті) цього Положення «п. 3.4. За результатами валідації предметна комісія формує протокол, у якому міститься висновок для деканату стосовно визнання чи невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної освіти. Якщо здобувач отримав менше ніж 60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній освіті, не валідуються. п. 3.5. Сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче як B2) з освітнього компонента «Іноземна мова» обов'язкової частини навчальних планів дає підстави для його перезарахування з підсумковою оцінкою 100 балів. п. 3.7. У разі перезарахування лише окремого змістовного модуля/модулів дисципліни студент звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал, і це обов'язково враховується викладачем під час вивчення здобувачем дисципліни, а також виставлення підсумкової оцінки з освітнього компонента». Додаток А цього положення містить перелік Орієнтовних інтернет-платформ для неформальної освіти. У відомостях СО зазначено, що у процесі реалізації ОНП, випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не було. Під час відеоконференції з аспірантами та випускниками ЕГ з'ясовано, що вони знайомі із такою можливістю, проте не користувалися нею. Воднос під час спілкування зі студентським самоврядуванням ЕГ встановила, що на ОПП бакалаврського рівня така практика застосовується. Отже, ЕГ рекомендує запровадити в практику процедуру визнання результатів навчання здобувачів освіти отриманих у неформальній освіті. Також доцільно у локальних документах ЗВО та робочих програмах навчальних дисциплін визначити, яку кількість балів можливо отримати за участь у цих видах освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОНП «011 Освітні, педагогічні науки» у КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП; вони враховують її особливості, вступні випробування складаються зі вступних іспитів: із спеціальності; іноземної (англійської/французької/німецької) мови; захист авторського наукового проєкту. Конкурсний бал обчислюється як сума результатів усіх зазначених випробувань та додаткових показників конкурсного відбору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує впроваджувати практику щодо визнання результатів неформальної освіти у процесі навчання в аспірантурі, активно інформувати аспірантів про правила і можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в межах окремих ОК. Також, на думку ЕГ, доцільно у локальних документах ЗВО та робочих програмах навчальних дисциплін визначити, яку кількість балів можливо отримати за участь у цих видах освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» відповідає вимогам критерію 3. Рекомендуємо на ОНП впроваджувати процедуру визнання результатів неформальної та інформальної освіти у процесі навчання на ОНП. Наявні недоліки не є критичними, можуть бути усунені ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОНП регулюються Положеннями: про організацію освітнього процесу (<https://shly.link/CAfU6>), про робочу навчальну програму дисципліни та методичні рекомендації до її розробки (<https://shly.link/Nq4SX>). В умовах дистанційного навчання у ХГПА введено в дію Положення про дистанційне навчання (<https://shly.link/M8w9v>). Відповідно до п.3.8. якого «Дистанційне навчання можливе із використанням інформаційно-комунікаційних технологій та месенджерів, зокрема: Google Classroom, Facebook, Skype, Viber,

Telegram, Zoom». У процесі спілкування із фокус-групами аспірантів, НПП та структурними підрозділами ЕГ встановила, що навчання відбувалося переважно на платформах Zoom та Google for Education (Google Meet та Google Classroom) та через месенджери (Viber, Telegram та ін.). Цю інформацію підтвердила і зав. асп. Андреева М. Ол. Аналіз відомостей СО (табл.3) дозволяє відзначити відповідність методів і форм навчання їхнім ПРН, а також широке використання інтерактивних та наочних методів навчання. Напр., під час викладання ОК3, ОК4, ОК5 використано такі інтерактивні методи як: ділова гра, дискусія, метод проєктів, рольова гра, мозковий штурм тощо. Водночас застосовуються і традиційні методи викладання: розповідь, пояснення, робота з книгою, ілюстрація тощо (ОК2, ОК7 та ін.). Таке поєднання, на думку ЕГ, є на користь реалізації ОНП. Провідними формами навчання на ОНП є: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота, проходження практики. Разом із ними НПП використовують інноваційних форми – професійно-ділові ігри, тренінги, вебінари, гостьові лекції, (<https://cutt.ly/DmWSsRO> , <https://shly.link/Uiqdw> , <https://shly.link/BRjfw>) Форми та методи викладання подано у робочих програмах, які є у вільному доступі (<https://cutt.ly/Dmm79Ua>, <https://cutt.ly/Wmm5wcq>). У процесі спілкування із фокус-групами НПП, аспірантами, адміністративними та сервісними підрозділами ЕГ підтверджено реалізацію на ОНП студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. Зокрема, вибір наук. кер. та теми дис. роб. є вільним для здобувача, наукове керівництво відбувається в індивідуальному форматі, аспіранти можуть навчатися за індивідуальним графіком. Проректор з наук.-пед. роботи, к.п.н., доц. Степанець І. Ол. зазначив, що ЗВО не обмежує академічну свободу НПП, вони можуть подавати пропозиції щодо введення ВК та самостійно обирати форми та методи викладання ОК. У ХГПА відповідно до Положень про соціально-психологічну службу академії <https://shly.link/RdEuU> і про організацію і проведення анкетування <https://shly.link/mpCzu> . Результати анкетування обговорюються на засіданнях кафедри, вчених радах факультету та академії. На сайті відділу аспірантури наявна Аналітична довідка щодо визначення рівня задоволеності аспірантів методами навчання та викладання у 2020-2021 (<https://cutt.ly/dmWFHn4>) Відповідно до неї 100% здобувачів (22 аспіранти) задоволені навчанням та рівнем викладання в академії.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей ЕГ з НПП, аспірантами, структурними сервісними підрозділами з'ясовано, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається на першому навчальному занятті. Окрім того, аспірант може ознайомитися з цією інформацією (вповні або частково) із Силабусів та РП, що розміщені у вільному доступі <https://cutt.ly/Dmm79Ua> , <https://cutt.ly/Wmm5wcq> . ЕГ встановлено, що цілі, зміст та ПРН ОК деталізовані у робочих програмах, структура яких містить такі компоненти: основна мета, завдання, прогнозовані ЗК, ФК та ПРН, короткий зміст дисципліни, її структура щодо обсягу навчального навантаження та форм навчання, система оцінювання, методи навчання, методичне забезпечення та рекомендована література. Критерії оцінювання, відображені у ОК 7 Персоналії в історико-педагогічному дискурсі, ОК 2 Українська наукова мова, на думку ЕГ, виглядають загально та потребують конкретизації. Також у робочих програмах ОК 7, ОК 10, ОК 5, ОК 4, ОК 3, ОК 2, відсутня інформація щодо можливості аспірантів отримати бали за участь у неформальній освіті. ЕГ рекомендує усунути цей недолік та додати до РП цих ОК, яку кількість балів можливо отримати здобувачам за участь у неформальній освіті. Інтерв'ювання аспірантів продемонструвало їхню добру поінформованість відповідно зазначених компонентів. Під час дистанційного та змішаного навчання спілкування відбувається через месенджери (Viber, Telegram та ін.) та електронною поштою, на допомогу здобувачам працює сайт бібліотеки <https://biblhgpa.jimdofree.com>. Безпека здобувачів вищої освіти у роботі в мережі Internet регламентується Кодексом безпечного освітнього середовища академії <https://cutt.ly/QnTxFlO> . Під час резервної зустрічі ЕГ було продемонстровано наповнення Google Classroom (докт. п.н., проф. Бельмаз Я. М.)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОНП та її структурні компоненти забезпечують інтеграцію навчання (1-2 рік) та реалізацію наукового дослідження у межах обраної кожним аспірантом теми (здійснення експериментальної роботи за темою дослідження, написання і подання статей у фахових виданнях України, зарубіжних виданнях, участь у конференціях різного рівня, написання роботи, підготовка до попереднього захисту та захисту на 3-4 рр.), що здійснюються у руслі наукових тем кафедри. Аналіз ОНП свідчить про увагу розробників програми до питання поєднання навчання і досліджень, що доводиться наявністю ОК: Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет, Фандрайзинг у сфері наукових досліджень, Розробки дисертаційних проєктів та науковий аналіз, Українська наукова мова, Іноземна мова для академічних цілей, Філософія як методологія наукового пізнання, Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі, які мають дослідницько-пошукову складову, що сприяє розвитку наукової компетентності здобувачів. Завдання вибіркового компонентів формулюються відповідно до тем дисертацій, що сприяє більш широкому розгляду наукових проблем. Апробація результатів наукових здобутків аспірантів відбувається на українських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, організованих, як самою академією в очному форматі, а під час карантину – в дистанційному, так і з іншими вітчизняними та зарубіжними ЗВО. ХГПА разом із ХНУ ім. В.Н. Каразіна є співзасновником періодичного фахового наукового видання «Наукові записки кафедри педагогіки» (категорія Б), у якому аспіранти можуть публікувати результати своїх дисертаційних досліджень. Під час відеозустрічі директорка бібліотеки Самойлова С.Б. підтвердила, що аспірантам надається вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти, бібліотеках і державних архівах України, до баз даних Scopus / Web of Science. Гарант ОНП проф.

Роганова М. В. наголосила, що поєднання навчання і досліджень також забезпечується залученням аспірантів до виконання наукових тем академії «Модернізація педагогічної системи терціарної освіти у контексті підвищення якості професійної підготовки конкурентоспроможних фахівців і вдосконалення професіоналізму науково-педагогічних і педагогічних працівників» (ДРН: 0120U105225), кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту «Реалізація системи фахової підготовки в умовах інноваційного освітнього середовища вищого педагогічного навчального закладу» (ДРН: 01170007459), кафедри теорії і методики дошкільної освіти «Виховання духовної культури у дітей дошкільного віку» (ДРН: 01170007461). Отже, академія забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ з'ясовано, що оновлення змісту ОК відбувається щорічно відповідно Положення про освітній процес (<https://cutt.ly/TmEyob2>). Аналіз освітніх компонентів ОНП показав, що вони зазнали суттєвих змін від 2017 р. До ОНП введено нові ОК, оновився блок вибіркового ОК, який на сьогодні відповідає новітнім науковим дослідженням в контексті педагогічної освіти та є складовим індивідуальних досліджень здобувачів. У процесі спілкування із НПП встановлено, що оновлення ОК відбувається на основі сучасних наукових досягнень і практик, власних професійних інтересів, стажування, а також врахування результатів поточного та підсумкового контролю, моніторингу якості освітнього процесу, дослідження задоволеності аспірантів освітніми програмами, аналізу ресурсних умов реалізації ОНП. Так доктор філософ. наук, доц. Фінін Г.Ів. зазначив, що у ОК «Філософія як методологія наукового-пізнання», яку він викладає, оновлено зміст модулів, спираючись на сучасну практику антидискримінаційної експертизи освітнього контенту. докт. п.н., проф. Бельмаз Я.М., яка викладає ОК Іноземна мова для академічних цілей, також наголосила, що зміст оновлено такими темами, як «Запрошення до публікації. Інформаційний лист», «Написання мотиваційного листа», «Підготовка статті до публікації». Дьоміна Ю.В. зазначила, що ОК Фандрайзинг у сфері наукових досліджень вона викладає англійською мовою. На думку ЕГ, це є сильною стороною ОНП. Водночас аналіз РП ОК7 Персоналії в історико-педагогічному дискурсі показав, що за змістом вона фактично дублює ОК «Історія педагогіки» бакалаврського рівня, і завершується вивченням педагогічної спадщини А.С. Макаренка, що, на думку ЕГ, не є логічним. Отже, ЕГ радить переглянути змістовне наповнення цієї ОК. Також у процесі аналізу робочих програм встановлено часткову наявність посилань на не актуальні або застарілі в рамках відповідної галузі наукові, публіцистичні та навчальні джерела, відсутність електронних посилань на сучасні джерела, які знаходяться у відкритому доступі (онлайн-підручники, статті, монографії тощо) (Наприклад, ОК 2, ОК 7). Тому доцільним буде усунути ці недоліки у процесі оновлення ОК. Також для підвищення якості освіти на ОНП та надання можливості ширшого доступу аспірантам до результатів сучасних світових наукових досліджень, формування мовних компетентностей ЕГ рекомендує розширити практику викладання окремих ОК англійською мовою.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що координацію діяльності в напрямку інтернаціоналізації ХГПА здійснює Відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності, робота якого унормоване відповідним Положенням (<https://cutt.ly/rmEz8DY>). Під час відеоконференції зі структурними і сервісними підрозділами начальник відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності Дьоміна Ю.В. відзначила, що ХГПА укладено угоди та меморандуми з міжнародної співпраці із науковими установами, закладами ВО Європи і світу, зокрема, Бельгії, Казахстану, Словаччини, Латвії, Фінляндії, Англії, США, Польщі, Білорусі (угоди є на сайті <https://cutt.ly/RnTcg4I>) Аспіранти та НПП беруть активну участь у міжнародних науково-практичних заходах. Під час зустрічі із випускниками Литвин В. розповіла про наукове стажування в Фінляндії: проектний підхід в організації навчального процесу закладів освіти країни, Lifelong Learning та інтенсивне вивчення англійської мови у мультикультурному середовищі. Інформація про цю подію є на сайті (<https://bit.ly/3iou72p>). Аспіранти у процесі зустрічей підтвердили, що через відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності відбувається інформування про можливості отримання грантів, стипендій, участі в міжнародних проектах, стажуваннях. НПП групи забезпечення ОНП пройшли стажування: Фінін Г.І. (Польща, 2020), Демченко Н.Д. (Польща, 2017, 2020, Італія, 2020), Хміль Н.А. (Польща, 2020), Дьоміна Ю.В. (Фінляндія, 2020), Бельмаз Я.М. (Хелм, 2019), Роганова М.В. (Польща, 2017), Оніпченко О.І. (Болгарія, 2021), Одарченко В.І. (Польща, 2017), Молчанюк О.В. (Словаччина, 2016, Чехія, 2016, Польща 2021), Чаговець А. І. (Прага, 2016, Фінляндія, 2020) та наукових керівників – Апрелева І.В. (Фінляндія, 2020), Беляєв С.Б. (Словаччина, 2017, Польща, 2021), Бабакіна О.О. (Словаччина, 2017; Фінляндія, 2020), Шапаренко Х.А. (Польща, 2017), Харківська А.А. (Фінляндія, 2020), Школа О.М. (Польща, 2018), Полякова І.В. (Польща, 2017). (на сайті кафедри, розділ Персоналії, частина Стажування <https://cutt.ly/CmEc7mj>). Інформація про діяльність відділу знаходиться у відкритому доступі на сайті відділу <https://cutt.ly/hmExqom>

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Студентоцентризований підхід забезпечується комплексним застосуванням визначених в ОНП форм і методів навчання та викладання. ХГПА проводить опитування аспірантів щодо якості освітнього процесу та рівня їх задоволеності ним. ОК Фандрайзинг у сфері наукових досліджень викладається англійською мовою. Академія демонструє належний підхід до поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, створено умови для інтернаціоналізації діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує переглянути змістове наповнення ОК 7 Персоналії в історико-педагогічному дискурсі, яка за змістом фактично дублює ОК «Історія педагогіки» бакалаврського рівня, і завершується вивченням педагогічної спадщини А.С. Макаренка, що, на думку ЕГ, не є логічним. Також пропонує посилити РП дисциплін із залученням як власних наукових досягнень НПП, так і світової наукової спільноти з метою відображення специфіки освітніх компонентів. Доцільним є також оновлення в РП дисциплін рекомендованої літератури, зокрема, введення електронних посилань на сучасні джерела, які знаходяться у відкритому доступі (онлайн-підручники, статті, монографії тощо). Для підвищення якості освіти на ОНП та надання можливості ширшого доступу аспірантам до результатів сучасних світових наукових досліджень, формування мовних компетентностей ЕГ рекомендує розширити практику викладання окремих ОК англійською мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4 з недоліками (змістове наповнення ОК 7, потреба в оновленні літератури у РП навчальних дисциплін), що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки аспірантів. Зважаючи на перевагу сильних сторін (забезпечення студентоцентризованого підходу через комплексне застосування визначених в ОНП форм і методів навчання та викладання, проведення опитування, викладання ОК4 англійською мовою, поєднання навчання і дослідження, створення умов для інтернаціоналізації діяльності) ЕГ дійшла висновку, що за даним критерієм ОНП відповідає Рівню «В».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОНП врегульовуються Положенням про індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/BnTcnv1>), Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/cmOQ7M2>), Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/nmOWwIe>). Аналіз нормативної бази уможливив висновок про усталеність процедури оцінювання досягнень результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому. Контрольні заходи включають поточний, підсумковий і семестровий контроль. Відповідно до цього документу оцінювання засвоєння аспірантом навчального матеріалу з кожної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Згідно з табл. 3 за кожним ОК викладачами на основі принципу академічної свободи визначено спектр методів усного і письмового контролю, що дозволяє оцінити рівень досягнення результатів навчання здобувачами. Аналіз робочих програм і силабусів ОК дозволив ЕГ зробити висновок про те, що у них визначено форми контролю, розподіл балів, шкала оцінювання, критерії і розподіл балів за результатами неформальної освіти, питання для самостійної роботи і підсумкового контролю. За результатами вивчення робочих програм і силабусів ОК, резервної зустрічі з гарантом М.В.Рогановою з'ясовано, що з 2020 р. підсумковий контроль з усіх освітніх компонентів передбачає залікове оцінювання. Графік освітнього процесу, розклад занять та сесії для аспірантів оприлюднюються на вебсторінці відділу аспірантури, на дошці оголошень. Під час зустрічей з фокус-групами аспірантів, адміністративним персоналом ЕГ упевнилась у тому, що здобувачі добре обізнані з процедурою, формами, методами оцінювання, які повідомляються на викладання кожної дисципліни та є зрозумілими й прозорими. Аспірант Д. Христенко підтвердив, що інформація про контрольні заходи розміщується на сайті; під час комунікації з викладачами здобувачі мають аргументоване пояснення отриманих балів за результатами виконання завдань. Викладач О.В. Молчанюк відзначила, що з першого заняття аспіранти ознайомлюються з робочими програмами, силабусами, критеріями оцінювання. Зустрічі ЕГ з викладачами, здобувачами засвідчили, що у процесі дистанційного навчання контрольні заходи проводилися за

допомогою платформи Zoom, сервісів Google, Classroom. За результатами опитування здобувачів щодо задоволеності контрольними заходами, рівнем оцінювання знань усі аспіранти висловилися, що абсолютно задоволені.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти для спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня не затверджений. Тому форми атестації здобувачів вищої освіти висвітлено та регламентовано відповідними чинними загальнодержавними документами, зокрема, Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (п. 30 в редакції Постанови КМ №283 від 03.04.2019 р.), Постановою КМУ від 06.03.2019 №167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»; локальними документами. За результатами аналізу нормативної бази підготовки, зокрема Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://cutt.ly/MmOWuxp>), з'ясовано, що за весь термін навчання аспірант два рази на рік (посеместрово) звітує про виконання індивідуальних планів навчальної та наукової роботи на засіданні випускової кафедри, додаючи письмовий звіт установленої форми; позитивна оцінка звіту аспіранта є підставою для переведення його на наступний рік навчання за наказом ректора Академії; ступінь доктора філософії присуджується на підставі виконання освітньої та наукової складових програми; порядок попереднього розгляду дисертації на засіданні кафедри, на якій виконувалася дисертація, або, у разі потреби, на розширеному засіданні цієї ж кафедри із залученням фахівців (за профілем виконаної дисертації) з інших кафедр академії, інших закладів вищої освіти чи наукових установ; атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійнодіючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Процедура захисту врегульовується Тимчасовим положенням про атестації здобувачів ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/hmOUafb>). Згідно з вимогами всі аспіранти ОНП звітують про виконання індивідуальних планів на засіданні кафедри педагогіки, психології, початкової освіти й освітнього менеджменту, що підтверджено під час зустрічей з гарантом, адміністративним персоналом та здобувачами; вивченням зразків індивідуальних планів здобувачів (п. 1, 3 запиту ЕГ). У 2021 р. випускники ОНП захистили дисертаційні дослідження в одноразових спеціалізованих учених радах: Т.К. Бакуменко (11 травня 2021 р.), О.Б. Борзик (05 травня 2021 р.), В.А. Литвин (06 травня 2021 р.), Д.М. Єфіменко (07 травня 2021 р.). (<https://cutt.ly/kmYYsjN>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ХГПА визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Зустрічі з випускниками, здобувачами освіти підтвердили, що аспіранти проінформовані щодо форм поточного і підсумкового контролю за ОК та щодо процедури атестації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, у постійнодіючій або разовій спеціалізованій вченій раді закладу вищої освіти. Науково-педагогічні працівники під час фокус-групи проінформували, що перед початком навчання та на початку кожного семестру здобувачам вищої освіти надається інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, що висвітлюються на сайті кафедри педагогіки, психології, початкової освіти й освітнього менеджменту(<http://surl.li/wwsh>). У силабусах і робочих програмах ОК, що розташовані у вільному доступі, представлено форми контролю, розподіл балів, шкала оцінювання, критерії і розподіл балів за результатами неформальної освіти, питання для самостійної роботи і підсумкового контролю. Робоча програма асистентської практики також врегульовує процедуру оцінювання результатів її проходження; представлено рейтингове оцінювання проходження практики, шкалу оцінювання результатів. Вивчення нормативних механізмів врегулювання процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження дозволило з'ясувати, що ці процеси унормовані «Інструкцією щодо врегулювання конфліктних ситуацій», «Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів», «Кодексом безпечного середовища» та ін. (<https://cutt.ly/pmTrtuM>). Під час зустрічі з аспірантами ЕГ було виявлено, що здобувачі проінформовані про процедуру вирішення конфліктів, водночас переконані у її вирішенні без залучення сторонньої допомоги, знають про існування «Скриньки довіри» та «Телефону довіри». Під час фокус-зустрічі зі здобувачами було представлено алгоритм дій з приводу апеляції за результатами навчання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХГПА визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання акад.добр., що врегульовується Положеннями про: комісію з питань етики та ак.добр. <http://surl.li/irdy>, порядком перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату <https://cutt.ly/FnTW8QD>, Кодексом ак.добр. КЗ «ХГПА» ХОР <https://cutt.ly/TnTk363>. Вивчення нормативної бази уможливило висновок ЕГ про те, що популяризація ак.добр. на освітньо-науковому рівні ВО (аспірантура) передбачає включення до НП дисциплін модулів з акад.добр., акад. письма, етичного кодексу ученого; вияв високої вимогливості і принциповості наук. керівників щодо неприпустимості акад. плагіату у дис. досл. докт. філ. і докт. наук; під час атестаційного процесу здобувачів наукових ступенів у спец. вчених радах академії: обов'язкове проведення експертної оцінки та (або) технічної перевірки (за допомогою спец. програмних засобів) щодо ознак акад. плагіату в дисерт.дослідж., підготовлених до захисту; висока вимогливість і принциповість наук. керівників (консультантів), зав. кафедр, що рекомендували дисертацію до захисту, експертів з попереднього розгляду дисертацій у спец. вченій раді щодо недопущення наявності у тексті дисерт. роб. несанкціонованих текстових запозичень (акад.плагіату). На зустрічах випускників, здобувачів підтверджено достатній рівень сформованості культури академічної доброчесності у аспірантів, викладачів, наукових керівників, про що свідчать також і результати опитування <https://bit.ly/3u9jSpr>. Здобувачі ВО, НПП мають можливість безкоштовно перевірити проміжні і підсумкові результати дисерт.робіт, наукові праці, навчальні видання, статті за допомогою програм: StrikePlagiarism та Unicheck (акт перевірки надано на запит ЕГ п.6). Під час огляду мат.-техн. бази, відкритої зустрічі (презентація вебсторінки бібліотеки Н.Чернишенко), зустрічі з адмін. персоналом (І.В.Степанець), за результатами аналізу вебсторінки «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/HmYu5A Z>) з'ясовано, що ХГПА використовує певні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням акад. добр.: з 2017 р. набуло чинності відповідне Положення, періодично проводяться заходи («Тиждень акад. добр.», під час якого відбуваються семінари-тренінги, онлайн-зустрічі з НПП, аспірантами та здобувачами академії, де обговорюються принципи акад. добр., необхідність уникнення плагіату, правильне цитування першоджерел та створення списків л-ри, ознайомлення з антиплагіатними сервісами); вебінари у межах проєкту SAIUP «Акад. доброчесність», онлайн-лекція з теми «Правила цитування та оформлення посилань на роботи інших авторів» (С.Самойлова); семінар-тренінг з питання використання сервісу створення бібліографічних посилань і списків л-ри (Н.Чернишенко) та ін. На вебсторінці (<https://cutt.ly/FmYamUc>) наявна добірка матеріалів з акад. добр., що використовується здобувачами ВО, НПП у процесі навчання, проф. діяльності <https://cutt.ly/WmUCrBv>

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ХГПА інформація про процедуру оцінювання результатів навчання є доступною для здобувачів освіти за ОНП, знаходиться у вільному доступі сайті ЗВО. У силабусах і робочих програмах представлено форми контролю, розподіл балів, шкалу оцінювання, критерії і розподіл балів за результатами неформальної освіти, питання для самостійної роботи і підсумкового контролю. На початку семестру, на першому занятті з навчальної дисципліни або на настановчій нараді з викладацької практики чітко інформуються здобувачі освіти, що уможлиблює досягнення предметних результатів навчання. Наявна необхідна нормативна база для визначення політики, принципів і процедур дотримання академічної доброчесності, для вирішення конфліктних ситуацій, врегулювання процедури оскарження результатів контрольних заходів. Реалізуються заходи щодо популяризації академічної доброчесності та застосовуються відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності (використання програмних засобів перевірки на плагіат, їх доступність для всіх учасників освітнього процесу, проведення відповідних заходів, опитування). Сильним досвідом ОНП є практика захисту дисертацій випускників на здобуття наукового ступеня доктора філософії в разових спеціалізованих учених радах

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У процесі моніторингу якості освітнього процесу доцільно здійснювати опитування аспірантів щодо рівня поінформованості з приводу алгоритму вирішення конфліктних ситуацій з науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками; можливості оскарження результатів контрольних заходів. Силабуси і робочі програми ОК та програму асистентської практики доцільно удосконалити щодо чіткого розподілу балів за певними видами навчальної, контрольної та підсумкової діяльності у процесі практичних і семінарських, виконання завдань для самостійної роботи, завдань у межах проходження практики, її складових (педагогічної і науково-методичної). Рекомендовано застосовувати практику розмежування форм підсумкового контролю за освітніми компонентами – на іспити й диференційовані заліки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Відповідно до Критерію 5 ОНП має окремі слабкі сторони: відсутність процедури ознайомлення здобувачів з можливістю оскарження результатів контрольних заходів; відсутність чіткого розподілу балів для оцінювання результатів виконання конкретних завдань (проектів, презентацій тощо) у межах ОК й асистентської практики; відсутність диференціації форм підсумкового контролю за ОК на іспити і диференційовані заліки. Водночас освітня програма має значні якісні характеристики щодо нормативного врегулювання процедури оцінювання результатів навчання здобувачів, політика доброчесності, врегулювання конфліктних ситуацій, уможливлення проявів дискримінації тощо. Сильною стороною ОНП є: практика захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в разових спеціалізованих учених радах; заходи щодо популяризації культури академічної доброчесності; доступність використання програмних засобів перевірки робіт на плагіат; проведення опитування щодо проведення моніторингу щодо їх дотримання. За результатами аналізу сильних і слабких сторін ОНП ЕГ дійшла висновку, що ОНП та освітня діяльність за Критерієм 5 відповідають рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами аналізу інформації табл. 2 відомостей СО та відповіді на запит ЕГ п.5 (інформація про НПП, що забезпечують викладання ВК) ЕГ констатує відповідність академічної та / або професійної кваліфікації викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. Усі викладачі мають академічну кваліфікацію (вищу освіту за фахом, науковий ступінь доктора або кандидата наук, учене звання професора чи доцента), професійно розвиваються (більшість пройшли міжнародне стажування, мають наукові, навчально-методичні праці та ін.). Значним є досвід професійної діяльності викладачів, про що свідчить їх науково-педагогічний стаж (Г.І. Фінін – 31 р. 5 міс.; Н.А. Хміль – 17 р.; Я.М. Богомаз – 19 р.; М.В. Роганова – 36 р.; А.І. Чаговець – 26 р.). ЕГ з'ясувала, що усі викладачі спрямовані на активну публікаційну діяльність в українських і міжнародних виданнях, у збірниках апробаційного характеру. Широко представлені результати досліджень викладачі у міжнародному просторі: у виданнях, що індексуються у базах Scopus та Web of Science (Н.А.Хміль, М.В.Роганова, А.І.Чаговець, О.В.Молчанюк та ін.); у науковій зарубіжній періодиці (Г.І.Фінін, Н.А.Хміль, Ю.В.Дьоміна, М.В.Роганова, О.В.Молчанюк та ін.), у зарубіжних та індексованих в Україні монографіях (М.В.Роганова, А.І.Чаговець, О.В.Молчанюк та ін.). НПП є активними членами товариств, організацій (Г.І.Фінін – член Українського товариства з охорони пам'яток історії та культури; член Польського товариства філософської педагогіки імені Броніслава Ф. Трентовського, член Харківського регіонального відділення Українського філософського фонду; Н.А. Хміль – керівник студ. наук. гуртка «Світ комп'ютерних комунікацій»; Я.М. Богомаз – керівник наук. гуртка «Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні та методичні аспекти»; Н.Д.Демченко – член журі Обласного етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (2015-2019); член журі «Учитель року» міський етап (2017-2018) та ін. Викладачі здійснюють опонування дисертацій, виступають рецензентами й експертами спец. учених рад, є членами редколегій авторитетних українських і зарубіжних видань (Я.М. Богомаз – член редколегії з наукових журналів: Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд», Міжнародний журнал «Innovative Solution in Modern Science» (Дубаї), Міжнародний журнал «Paradigm of knowledge» (Королівство Оман) та ін.; М.В.Роганова – член редакційної колегії наукового журналу «Наукові записки кафедри педагогіки» та ін.). Викладачі мають досвід керівництва дисертаціями: під керівництвом А.І. Чаговець захищено 7 дис., Я.М.Богомаз – 1, М.В. Роганової – 4 тощо. Аспіранти мають можливість оцінити рівень професійності викладачів через опитування щодо задоволеності якістю викладання <https://cutt.ly/tnTEPeo>. За результатами аналізу відомостей СО, зустрічей на фокус-групі з адміністративними підрозділами, викладачами ЕГ дійшла висновку, що рівень професійної кваліфікації викладачів є взірцевим, що уможливорює високий рівень викладання за ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору академічного персоналу є прозорою та регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/gnTEjP8>). Інформація щодо конкурсного добору викладачів розміщена у вкладці Конкурс на заміщення вакантних посад (<https://cutt.ly/jnTEvOb>) на вебсайті Академії. У нормативному Порядку викладено вимоги до викладачів, що забезпечують викладання обов'язкових і вибіркових компонентів: наявність базової вищої освіти, наукового ступеня, вченого звання, наявність публікацій у фахових виданнях, у наукометричних базах Scopus та Web of Science, наявність документів про підвищення кваліфікації в Україні і за кордоном, наявність монографій, підручників, посібників тощо, досвід керівництва жисертаціями здобувачів тощо. Аналіз табл. 2 та інформації на запит ЕГ (п.5) уможливив висновок, що ОНП забезпечена висококваліфікованими кадрами: усі викладачі та наукові керівники мають наукові ступені, учені звання, значний стаж науково-педагогічної діяльності, проводять активну дослідницьку діяльність (мають публікації в українських і зарубіжних виданнях, пройшли стажування, беруть участь у міжнародних, всеукраїнських і регіональних заходах, здійснюють керівництво науковими дослідженнями. Зустріч ЕГ з допоміжними структурами дозволила з'ясувати, що процедура конкурсного відбору викладачів є прозорою: на сайті Академії подається оголошення, у якому предметно визначено вимоги до претендентів з урахуванням ОК (освіта, науковий ступінь і вчене звання, досвід роботи, публікації тощо) (начальник відділу кадрів С.О. Кобзева).

Проректор І.О. Степанець доповнив, що важливим показником професійності є публікаційна активність, здобутки претендента на міжнародному рівні, статті у наукометричних виданнях, таким чином за цими показниками обираються потенційні наукові керівники; викладачі самі можуть ініціювати певні вибіркові компоненти, вони повинні відповідати визначеним критеріям, мати досвід, володіти певними компетентностями.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз відомостей про самооцінювання та інформації, отриманої під час зустрічей із менеджментом, із роботодавцями, засвідчив, що ХГПА налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, враховуються їхні пропозиції у процесі оновлення, удосконалення ОПН. Заступник директора Департаменту науки і освіти ХОДА В.В. Ігнат'єв поінформував, що ним було внесено пропозицію щодо формулювання ФК «Здатність здійснювати наукову експертизу дослідницьких проєктів, надавати експертні консультації з питань дослідницької та/або професійної діяльності» та ПРН «Аналізувати наукові (дослідницькі) проєкти, надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам з питань професійної та дослідницької діяльності», що було враховано у ОНП 2021р. (<https://bit.ly/3wxcX7C>). Проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії О.М. Галус повідомив, що він ознайомився із проєктом ОНП, розміщеним на сайті кафедри педагогіки, психології, початкової освіти і освітнього менеджменту та надав пропозицію щодо введення ФК (формувати у аспірантів уміння володіти комунікативними навичками, здатність до свідомої та соціально-відповідальної професійної діяльності) на електронну адресу кафедри. Декан факультету гуманітарної та економічної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» С.А. Саяпіна підтвердила, що її пропозиція стосувалася посилення викладацької складової у ОНП. Пропозиції роботодавців стосувалися також посилення практичної підготовки аспірантів та розширення переліку ВК (директорка КЗ Харківська гімназія №6 «Маріїнська гімназія» ХМР О.М. Зуб). Роботодавцями виступають ЗВО, які рекомендують осіб на вступ до аспірантури ХГПА (Національна академія Національної гвардії України; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, «Маріїнська гімназія» Харківської міської ради Харківської області, Національний університет біоресурсів і природокористування України). Роботодавці залучені до діяльності одноразових спеціалізованих учених рад, у яких захищені дисертації випускників ОНП (<https://cutt.ly/bmIQqJP>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Аналіз матеріалів про самооцінювання та інформація, отримана під час зустрічі з адміністративним персоналом, допоміжними підрозділами дали можливість з'ясувати, що ХГПА застосовує практику залучення до аудиторних занять представників професіоналів-практиків, роботодавців, експертів галузі. Завідувач аспірантури М.О. Андреева підтвердила, що для аспірантів було проведено гостьові лекції із докторами педагогічних наук, професорами, дійсними членами (академіками) НАПН України, членами-кореспондентами НАПН України Г.П. Шевченко (2018 р., 2019 р., 2020 р.), Р.В. Сопівником (2020 р.); докторами педагогічних наук, професорами Т.І. Суценко (2018 р.), С.Я. Харченком (2019 р.), О.А. Бідою (2020 р.). Лекції стосувалися проблем управлінської культури педагога, розвитку духовності, міждисциплінарного дискурсу соціальних і педагогічних наук. Завідувач відділу міжнародних зв'язків Ю.В. Дьоміна відзначила, що практика запрошення для викладання фахівців із зарубіжжя була реалізована у межах проєкту – інтегрованого курсу онлайн-лекцій «Інклюзивна освіта» із залученням іноземних фахівців провідних ЗВО та реабілітаційних установ Італії (<https://cutt.ly/lmOWftQ>). Під час реалізації цього проєкту було проведено 30 годин лекторію італійськими науковцями, за результатами якого наукові керівники, здобувачі отримали відповідні сертифікати. Проректор з науково-педагогічної роботи І.О. Степанець повідомив, що ХГПА стала членом Міжнародного університетського консорціуму, що мало наслідком налагодження співпраці з університетами США; у межах такої взаємодії у 2019-2020рр. було організовано лекції для закладів освіти Харкова, Харківської області загалом і для науково-педагогічних працівників, аспірантів зокрема (лектори – Р.Тиха, Б. Ембрі).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Вивчення відомостей про самооцінювання, зустрічі з академічним і адміністративним персоналом дозволили констатувати, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, що врегульовується відповідно до Положення «Про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників за результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт» (<https://cutt.ly/unTEEo8>), Програми сприяння професійному розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників КЗ «ХГПА» та структурних підрозділів (<https://cutt.ly/MnTEYRU>). На основі відповіді на запит ЕГ (п. 9) було з'ясовано, що викладачі, що забезпечують реалізацію ОНП, пройшли міжнародне стажування: Г.Г. Фінін (Польща, 2020), Н.Д. Демченко (Польща, 2017, 2020, 2021), Н.А. Хміль (Польща 2020), Ю.В. Дьоміна (Фінляндія, 2020), Я.М. Бельмаз (Хелм, 2019), М.В. Роганова (Польща, 2017), О.В. Молчанюк О. (Словаччина, Чехія, 2016, Польща 2021), А.І. Чаговець (Прага, 2016, Фінляндія, 2020). За останні 4 роки відбулися захисти докторських дисертацій викладачів і наукових керівників (О.В. Молчанюк (2020), А.І. Чаговець (2019), Х.А. Шапаренко (2019), С.Б. Беляєв (2020), О.О. Бабакіна (2021)). Під час зустрічі з керівництвом проректор А.А. Харківська поінформувала про дієвість Положення «Про визначення рейтингу

діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників за результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт» (<https://cutt.ly/unTEEo8>), згідно з яким оприлюднюється інформація про рейтингування викладачів за відповідними критеріями професійної діяльності. Начальник відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності Ю.В. Дьоміна повідомила, що ЗВО інформує викладачів і здобувачів про можливості залучення до грантових проєктів, укладає договори з зарубіжними закладами освіти (усього 15 угод), інформацію про ресурси для публікації результатів дослідження у зарубіжних і українських фахових виданнях тощо. На зустрічі з викладачами Н.Д. Демченко відзначила, що закордонні стажування сприяють оновленню змісту ОК. Викладач А.І. Чаговець зауважила, що цінним є досвід організації безкоштовних мовних курсів викладачами кафедри іноземної філології для науково-педагогічних працівників Академії.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, що передбачає вживання заходів матеріального і морального заохочення. Зустрічі з менеджментом, адміністративним персоналом підтвердили, що матеріальне заохочення згідно з Положенням «Про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників за результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт» (<https://cutt.ly/XnTEG4m>). Головний бухгалтер Н.М. Кузнецова відзначила, що преміювання викладачів здійснюється за показниками професійної діяльності двічі на рік. Проректор І.О. Степанець повідомив, що матеріальне заохочення здійснюється також за результатами участі здобувачів у всеукраїнських конкурсах, за результатами наукової, науково-методичної, публікаційної діяльності, до відзначення Днів науки, жінок у науці тощо. Завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту С.Б. Беляєв, викладач ОНП Г.І. Фінін зазначили, що ЗВО частково компенсує витрати викладачів на публікації у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Розвитку майстерності наукових керівників сприяє залучення до проєктної діяльності, до міжнародного стажування. Зокрема випускниця В.А. Литвин відзначила, що разом з науковим керівником пройшла стажування у Фінляндії, що сприяло вивченню фінського досвіду навчання і виховання та його використання у дисертаційному дослідженні. Механізми професійного розвитку (підвищення кваліфікації) ЗВО відповідають потребам та інтересам викладачів ОНП і впливає на реальне підвищення якості викладання (напр, викладач ОК «Українська наукова мова» Н.Демченко пройшла стажування в Університеті Марії Кюрі-Склодовської «Філологічна освіта майбутнього: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень» за фахом «Філологічні науки» в обсязі з кредитів (2017 р.), що зумовило інновації у змісті ОК (підтверджено під час зустрічі з викладачами). ЕГ стверджує, що моральне заохочення викладацької майстерності здійснюється шляхом нагородження відзнаками КЗ «ХГПА» ХОР за досягнення у науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю, зокрема: Г.І. Фінін (2017 р. – грамота ХОР; 2019 р. – Подяка МОНУ); Я.М. Бельмаз (2017 р. – грамота Департаменту науки і освіти ГУОН; 2019 р. – грамота ХОДА); Н.Д. Демченко (2017 р. – грамота Департаменту науки і освіти ГУОН; 2019 р. – Подяка МОНУ); М.В. Роганова (2017 р. – подяка ХОР; 2019 р. – Грамота МОНУ); А.І. Чаговець (2020 р. – грамота ХОР); Молчанюк О.В. (2019 р. – нагрудний знак МОНУ «За наукові та освітні досягнення»); В.І. Одарченко (2020 р. – грамота ХОДА); С.Б. Беляєв (2015 р. – грамота КЗ «ХГПА» ХОР; 2018 р. – Почесна грамота ХОДА); Х.А. Шапаренко (2017 р. – грамота КЗ «ХГПА» ХОР; 2019 р. – нагрудний знак МОНУ «Відмінник освіти України»); А.А. Харківська (2019 р. – грамота ХОР; 2020 р. – нагрудний знак МОНУ «За наукові та освітні досягнення»). Під час зустрічі з менеджментом ЗВО ректор Г.Ф. Пономарьова повідомила, що 73% НПП мають нагороди за результатами діяльності

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна і професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію освітньо-наукової програми, є взірцевою, що уможливило якісно високий рівень викладання, організації освітнього процесу, досягати програмних цілей і результатів навчання. Конкурсний відбір викладачів врегульований відповідним положенням та відбувається відкрито і прозоро. Сильною практикою ЗВО є ефективна взаємодія з роботодавцями, які долучаються до перегляду ОНП, викладання, організації гостьового лекторію, коригування ПРН і ФК, налагоджена дієва співпраця з зарубіжними і українськими науковцями, практиками, які сприяють удосконаленню ОНП, тощо. У ХГПА створені умови для матеріального і морального стимулювання професійного розвитку науково-педагогічних працівників, зокрема підвищення рівня публікаційної активності, проходження міжнародних стажувань шляхом рейтингування показників професійної діяльності, нагородження, відзначення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони відповідно до Критерію 6 відсутні.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП відзначається сильними практиками, що визначає унікальність за підкритеріями критерію 6: відповідність академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників з урахуванням специфіки ОК; прозорість процедури конкурсного відбору викладачів; наявність вагомих механізмів матеріального і морального стимулювання професійної діяльності викладачів у ЗВО; партнерська взаємодія з роботодавцями, іншими фахівцями, експертами, практиками, що залучені до освітнього процесу, лекцій, оновлення ОНП тощо. Ураховуючи повну відповідність підкритеріям, ЕГ дійшла висновку, що ОНП за Критерієм 6 відповідає рівню А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомила з матеріально-технічною базою Академії за допомогою онлайн-екскурсії в режимі реального часу. Було продемонстровано актову залу, у який проходять конференції, студентські свята тощо. Зала обладнана мультимедійним проектором, колонками; залу засідань, яка обладнана мультимедійним проектором, камерою, колонками, тут проводять відеоконференції, захисти дисертацій тощо; інноваційно-тренінговий кабінет початкової освіти, який обладнаний проектором, мультимедійною дошкою та також обладнанням, яке згідно реформи НУШ має бути в кожному кабінеті; кабінети інформатики, які мають стаціонарні ПК, також є можливість працювати з ноутбука, оскільки є вільний доступ до WI-FI. В аудиторіях, де відсутній мультимедійний проектор наявні телевізори, до яких можна під'єднати ноутбук. Також були продемонстровані: відділ аспірантури, навчально-методичного відділу та інші, всі робочі місця обладнанні ПК. На сайті Академії представлено матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійним обсягом): <https://cutt.ly/3mOAXbQ> Фонд бібліотеки Академії налічує 175 тис. примірників, також наявні періодичні видання, є читальна зала, було продемонстровано доступ до Unicheck та StrikePlagiarism, репозиторію Академії. На відкриту зустріч приєдналась провідний бібліотекар Чернишенко Н., яка продемонструвала доступ до Scopus та WoS. Також бібліотека забезпечує доступ до електронного навчально-методичного комплексу дисциплін. Сайт бібліотеки є дуже ресурсним: <https://biblhgpa.jimdofree.com/> Під час онлайн екскурсії 1-им корпусом Академії ЕГ було продемонстровано кнопки виклику для осіб з інвалідністю. У гуртожитку не тільки проживають студенти денної форми навчання, а також, на першому поверсі знаходиться кабінет студентської ради, юристконсул (послугами якого можуть скористатись здобувачі), профком (який займається матеріальною підтримкою, приймає участь в апеляційній комісії), кімната для дітей (зокрема здобувачі ОНП, що акредитується, користувались послугами цієї дитячої кімнати), кабінет медичної допомоги, відділ охорони праці (ЕГ були продемонстровано журнали інструктажів пожежної безпеки та охорони праці, інструктаж відбувається на початку нового навчального року для всіх учасників освітнього процесу, у т.ч. для аспірантів), соціально-психологічна служба. На другому поверсі гуртожитку знаходиться кімната психологічного розвантаження (ресурсна кімната). Для аспірантів, за потреби, у гуртожитку є гостьові кімнати (які були продемонстровані гарантом на Рогановою М. запит ЕГ). Наявним є спортивний майданчик з тренажерами, а також спортивний зал. Корпус 2 обладнаний кнопкою викликом, а також пандусами, є вбиральня для осіб з інвалідністю. У 2-му корпусі розташована їдальня. У другому корпусі є аудиторія де навчаються аспіранти, яка обладнана телевізором. Дуже зручним є розташування двох корпусів та гуртожитку. Для організації навчальних занять різноманітні електронні сервіси (zoom, google class, kahoot та інші).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Експертною групою з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу в Академії мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які потрібні для навчання, викладацької та наукової діяльності. Зокрема, всі учасники освітнього процесу мають безоплатним доступ до Scopus та WoS, електронного репозиторію Академії та інших ресурсів бібліотеки. Як і зазначалось вище, провідний бібліотекар Чернишенко Н., в режимі реального часу продемонструвала доступ до Scopus та WoS. Також бібліотека забезпечує доступ до електронного навчально-методичного комплексу дисциплін. Сайт бібліотеки є дуже ресурсним: <https://biblhgpa.jimdofree.com/> Також є можливість вироблення «Єдиною картки читача», яка забезпечує безоплатний доступ до бібліотек м. Харкова. Бібліотека, на своєму сайті інформує про нові надходження до бібліотечних фондів тощо. Детальніше про доступ до інформаційних ресурсів можна ознайомитись на сайті бібліотеки: <https://biblhgpa.jimdofree.com/> Зокрема, заслуговує на увагу медіа проект бібліотеки «Видатні педагогіки світу» (Видатні педагогіки світу (tilda.ws), який є добрим ресурсом для вивчення видатних постатей в педагогіці. Окрім того, бібліотека допомагає із пошуком джерел для наукових робіт (дисертації, статті, тези тощо). Про інформацію про розклад здобувачі дізнаються на сайті аспірантури, вимоги до оцінювання: у робочих планах навчальних дисциплін, силабусах. Викладачі обов'язково надають фідбек та пояснення, чому здобувач отримав саме таку оцінку (зі слів аспірантів). Здобувачі та викладачі мають можливість презентувати результати своїх досліджень на щорічній конференції, а також безкоштовно друкувати тези у збірнику за результатами конференцій. Більшість аспірантів працюють в Академії і мають

можливість отримувати гроші премії за публікації статей в Scopus та WoS, а також за інші досягнення (<https://cutt.ly/mmOA3Rz>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ ознайомлювалась з матеріально-технічною базою Академії за допомогою онлайн екскурсії. ЕГ не було виявлення ознак, які б загрожували здоров'ю чи життю здобувачів вищої освіти. Також, ЕГ було продемонстровано журнали інструктажів пожежної безпеки та охорони праці, інструктаж відбувається на початку нового навчального року для всіх учасників освітнього процесу, у т.ч. для аспірантів. Корпуси та гуртожиток оснащені дезінфікуючими, антисептичними засобами, проводиться скринінг температури, а також інформацією щодо запобігання поширенню COVID-19. Відбувається опитування здобувачів щодо задоволеності їхніх потреб та інтересів (<https://cutt.ly/tmmlJi3>). За результатами опитування представляються аналітичні довідки, зокрема щодо визначення рівня задоволеності здобувачів освіти методами навчання та викладання, з якими можна ознайомитись за посиланнями: <https://cutt.ly/2mPWYNw>, <https://cutt.ly/1mPW14w>, згідно представлених довідок здобувачі задоволені умовами навчання. На зустрічі із здобувачами, випускниками, представниками студентського самоврядування було підтверджено, що здобувачі задоволені, також вони наголошували, що в Академії панує дружня атмосфера, здобувачі можуть висловлювати свої пропозиції щодо покращення освітнього процесу, змісту ОНП та ОК. Також, аспіранти мають можливість самостійно обирати теми досліджень та наукових керівників. Представники студентського самоврядування зазначили, що вони були одними із перших, хто вніс пропозицію про відкриття аспірантури в Академії, яку було підтримано. Представники студентського самоврядування наголошували на тісній співпраці з адміністрацією академії. Варто зауважити, в Академії є Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/YmPWa1b>), під час розмови з аспірантами, було з'ясовано, що вони ознайомлені із такою можливістю, проте не користувались нею. Під час розмови зі студентським урядом, було з'ясовано, що такою можливістю вони користувались. Зважаючи на вище наведені факти, на думку ЕГ, освітнє середовище здатне задовольнити потреби та інтереси здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Оскільки ОНП має випускників, ЕГ було з'ясовано питання підтримки здобувачів в часі підготовки до фахового семінару кафедри та підготовки до захисту дисертаційних досліджень. Випускники, зазначали, що отримали підтримку від наукових керівників, вченого секретаря та завідувачки аспірантури, проводились збори аспірантів де детально роз'яснювали поетапність підготовки до захисту, які мають бути документи до захисту тощо. За потреби завжди можна було контактувати з представниками деканату, відділом аспірантури, вченим секретарем, проректорами. На зустрічах із здобувачами та випускниками ОНП було з'ясовано, що інформаційну та консультативну підтримку аспірантам надає бібліотека, зокрема за допомогою «Бібліотечного коучінгу» (<https://cutt.ly/ZmmQccY>) під час якого з аспірантам було представлено такі теми як «Як науковцю обрати журнал для публікації», здобувачами, було зазначено, що у межах цієї теми розглядали питання «хижацьких» журналів; «Бібліографічні менеджери» (сервіс Grafiaty, за допомогою якого можна автоматично оформлювати список використаних джерел); «Авторський профіль як інструмент ідентифікації науковця» та ін. Провідним бібліотекарем Чернишенко Н. було зазначено, що бібліотечний коучінг користується популярністю серед аспірантів, також, що аспіранти звертаються по допомогу у створенні профілів науковців у наукометричних базах, що було підтверджено на зустрічах з аспірантами та випускниками. Зокрема те, що вони завжди отримують таку допомогу. Окрім того, бібліотека, безкоштовно, допомагає у визначенні УДК. В Академії також функціонує «Соціально-психологічна служба», є телефон довіри (<https://cutt.ly/wmEt6jW>). На зустрічі із структурними підрозділами, допоміжними (сервісними) підрозділами, практичним психологом Надточій М. було зазначено, що здобувачі даної ОНП зверталися за психологічною допомогою, стосуються особистих питань, зокрема у зв'язку з пандемією. Також «Соціально-психологічна служба» проводить опитування здобувачів щодо задоволеності освітнім процесом в Академії (<https://cutt.ly/wmEt6jW>). Інформацію про конференції, можливості участі у програмі Еразмус + надає відділ аспірантури: <https://cutt.ly/OmmmNZK> Щодо можливостей працевлаштування здобувачів інформує підрозділ сприяння працевлаштуванню випускників. Методист підрозділу Бондар В. повідомила, що для поширення інформації про можливості працевлаштування було створено групу у viber до якої долучені здобувачі. Раз на місяць відбувається моніторинг вакансій, по які повідомляються здобувачі (<https://sites.google.com/view/viddilprof/>). Окрім того є інформаційна дошка, де щомісячно оновлюється інформація. Також здобувачі можуть отримувати юридичну допомогу. Додатково інформаційну підтримку здобувачі можуть отримати у соцмережах: <https://cutt.ly/amPRbvD> <https://cutt.ly/WmPRmu3> ЕГ вважає за доцільне зауважити, всі документи, положення у повній мірі відображені на сайті Академії, на сайтах відповідних структурних підрозділів, з якими можна легко ознайомитись за потреби.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На даній освітній програмі не навчаються особи з особливими з інвалідністю. Проте корпус № 2 обладнаний пандусом, вбиральною для осіб з інвалідністю, наявна ресурсна кімната. Також є положення про супровід осіб з

особливими освітніми потребами: <https://cutt.ly/umPWWg3> На зустрічах із здобувачами, випускниками, з академічним персоналом, було повідомлено, що вони приймали участь у спільному проекті Istituto Don Calabria, Italia, який передбачав інтегрований курс онлайн-лекцій «Інклюзивна освіта» (<https://cutt.ly/tmPAAgX>), які стосувались «прийняття та застосування біопсихосоціального підходу, процесу включення та багатофункціонального втручання, спрямованих на всебічну соціалізацію осіб із особливими освітніми потребами» (Інклюзивна освіта, 2020; <https://cutt.ly/mmEgemg>). Всі учасники освітнього процесу зазначали, що даний курс допоміг підвищити обізнаність щодо особливостей організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми процесами. Під час проведення онлайн-екскурсії в режимі реального часу ЕГ було продемонстровано дитячу кімнату для дітей працівників та здобувачів освіти. На зустрічі з здобувачами, аспіранткою, яка має малолітню дитину було підтверджено, що вона користувалась послугами цієї дитячої кімнати. Окрім того, аспірантка зауважила, що, також, Академія надає можливість отримувати подарунки для неповнолітніх дітей до свят. Якщо буде потрібна матеріальна допомога, є можливість звернутись до профспілки із відповідною заявою. Головою профкому викладачів та студентів, Савченко Л., було зазначено, що всі учасники освітнього процесу мають однакові права і можуть вільно користуватись необхідними пільгами і соціальними гарантіями профспілки. Зокрема, отримують компенсацію за оздоровлення, мають можливість отримувати санаторно-курортні путівки і компенсацію за дитяче оздоровлення (біля 30%). Зауважено, що цього року надходить багато запитів щодо дитячих таборів оздоровлення, кількість компенсацій не обмежена. Здобувачі, які мають неповнолітніх дітей, також користуються можливістю компенсації за путівки для дітей.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На сайті Академії можна ознайомитись з локальними нормативними документами, що регулюють вирішення конфліктних ситуацій, які пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, конфліктами інтересів, утисками, булінгом тощо. Зокрема можна ознайомитись із такими документами як: «Інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій», «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів», «Кодекс безпечного середовища» та ін. (<https://cutt.ly/pmTrtuM>). Створено окремий підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції, який розробляє річний план заходів по запобіганню корупції, а також звітується за його виконання, з планом та результатами можна ознайомитись на головному сайті, перейшовши у відповідний підрозділ (<https://cutt.ly/umTrvdW>). На сайті Академії, у розділі «Моніторинг та врегулювання конфліктних ситуацій» зазначено телефон довіри. Функціонує Соціально-психологічна служба, на сайті якої так само зазначено телефон довіри (<https://cutt.ly/wmEt6jW>), інформація знаходиться у публічному доступі. Під час онлайн екскурсії в режимі реального часу, ЕГ було продемонстровано скриньку довіри, яка знаходиться на першому поверсі першого корпусу. Під час зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу було неодноразово наголошено на тому, що в Академії панує дружня доброзичлива атмосфера, конфліктних ситуацій не виникало. У разі виникнення, здобувачі переконані, що такі ситуації можна врегулювати на локальному рівні, вони завжди, без остраху, можуть звернутись до декана та вищого керівництва Академії. Здобувачі обізнані, де шукати інформацію, у разі виникнення конфліктних ситуацій, знають про наявність «Скриньки довіри» та «Телефону довіри». Щорічно проводиться опитування здобувачів щодо визначення рівня задоволення здобувачами освіти методами навчання та викладання (<https://cutt.ly/wmEt6jW>), щодо визначення ставлення науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів до питань етики та академічної доброчесності (<https://bit.ly/3xNSkFC>). На зустрічі із студентським самоврядуванням було з'ясовано, що представники студентського самоврядування будуть приймати участь у їх вирішенні, окрім того проводять просвітницьку роботу для студентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ виокремлює такі сильні сторони ОНП як: наявність дитячої кімнати для здобувачів та працівників, де можна залишити дитину із волонтерами-педагогами на час відвідування занять або викладання; можливість безкоштовно отримувати юридичні консультації; інформаційна підтримка бібліотеки Академії (бібліотечний коучінг, допомога у створенні профілів науковця, допомога у пошуку інформаційних джерел для дослідження тощо); Можливість отримати компенсацію за оздоровлення та за санаторно-курортні путівки і компенсацію за дитяче оздоровлення (біля 30%); добра матеріально-технічна база (наявність мультимедійних устаткувань, телевізорів, комп'ютерних кімнат тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін ЕГ виявлено не було.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Ретельно проаналізувавши Критерій 7, а також наявність сильних сторін, ЕГ виокремила добрі практики, які мають інноваційний, унікальний та взірцевий характер, і які варто поширювати й у інших ЗВО, зокрема такі як: можливість здобувачів та працівників Академії безкоштовно отримувати юридичні консультації та юридичну допомогу; потужну організаційну та інформаційну підтримку, яку надає бібліотека аспірантам, зокрема, унікальним є “бібліотечний коучінг”, в рамках якого аспірантам надають таку інформацію як підготувати статтю у міжнародний науковий журнал, як оформити бібліографічні посилання, як обрати журнал для публікації, який розпізнати “хижацький журнал” та інше; наявність дитячої кімнати для здобувачів та працівників; можливість отримати компенсацію за оздоровлення та за санаторно-курортні путівки і компенсацію за дитяче оздоровлення (біля 30%).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП регулюються Положення про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/AmThtNH>), зокрема, п. 2.2 «Порядок впровадження освітньо-професійних програм» (с.13), п.2.3 «Оновлення та модернізація освітньо-професійних програм» (на с. 14 зазначено, що перегляд відбувається не рідше, ніж 1 раз на рік, а також, за потреби протягом року можуть вноситись корективи в наявну ОНП). В Положенні про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/imTc7fC>), на с.12-13 описано процедуру моніторингу, зміни та закриття ОНП. А також у вільному доступі можна ознайомитись із Положенням про моніторинг і контроль якості освіти у КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/DmTvgEh>). Щорічний перегляд ОНП засвідчується наявністю ОНП на сайті кафедри ПППО та ОМ у розділі «Архів» (<https://cutt.ly/JmTxf0I>). Зокрема внесено зміни у ЗК, ФК, ПРН (2019, 2020 рр.); в ОНП за 2018 рік замість ОК «Історія педагогіки та порівняльна педагогіка», з'являється ОК «Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація», що зумовлено бажанням аспірантів найкраще підготуватись до асистентської практики, в ОНП 2019 р. з'являється ОК «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень», істотних змін зазнає ОНП 2020 р., з'являються такі ОК як: «Цифровізація освітньо-наукового простору та створення особистого бренду науковця в мережі Інтернет», «Фандрайзинг у сфері наукових досліджень» (що викладається англ. мовою), «Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі», «Персоналії в історико-педагогічному дискурсі». Починаючи з 2019 року вибірковий блок ОК доповнено дисциплінами широкого вибору.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Представники студентського самоврядування є членами Вченої ради Академії. На зустрічі з представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони не вносили пропозицій до ОНП, що акредитується, оскільки є здобувачами бакалаврського рівня освіти. Але зазначили, що були одними із ініціаторів відкриття аспірантури у 2016 році. На зустрічі із здобувачами було з'ясовано, що аспірантів залучають до засідань кафедри, на яких відбувається перегляд ОНП. На зустрічі із випускниками, було зауважено, що здобувачів долучають до перегляду ОНП, зауважено, що «Фандрайзинг у сфері наукових досліджень» є обов'язковим ОК з 2020 р., а випускникам, які не мали можливість прослухати зазначений ОК, проводився тренінг з фандрайзингу керівницею відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності, Дьоміною Ю., яка є викладачем даного ОК. Також, було зазначено, що пропозиції здобувачі можуть висловлювати особисто в усній формі. Зокрема, практику залучення здобувачів до перегляду ОНП можна відслідкувати через висвітлення на сайті кафедри ПППО та МО ухвал засідань кафедри (<https://cutt.ly/GmYDSpu>). Аспіранткою Литвин В. було внесено пропозицію щодо посилення навчально-методичної підготовки здобувачів до викладання через внесення до ОНП ОК «Викладання у вищій школі: розробка курсів, методи оцінювання, методична документація». Аспіранткою Пивоваренко М. додати ОК «Розробка дисертаційних проєктів та науковий аналіз» (що підтверджено під час зустрічі із здобувачами). Доброю практикою Академії є залучення аспірантів до робочої групи з розроблення ОНП. Проте, протягом всіх років, залучалась лише одна аспірантка – Литвин В. ЕГ висловлює пропозицію залучати й інших аспірантів до робочої групи. Також ЕГ зазначає, що в Академії щорічно відбувається опитування здобувачів щодо задоволеності якістю навчання (<https://cutt.ly/wmEt6jW>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Як і зазначалось вище, участь роботодавців у періодичному перегляді ОНП може відслідкувати через оприлюднені на сайті ухвали кафедри ПППО та МО, листи-запити. Зокрема, у протоколі 11 від 04.05.2018 р. зазначено, що к.філ.н., доц., завідувачкою кафедри англійської мови ХНУ ім. В. Н. Каразіна Шимаєвою Ю. було запропоновано відкоригувати ЗК 4. У протоколі № 14 від 28.05.2019 р. відображено пропозицію д.пед.н., доц., декана факультету гуманітарної та економічної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Саяпіної С. внести до ОК «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень». Детальніше із пропозиціями від роботодавців можна ознайомитись за посиланням: <https://cutt.ly/EmYKkk3> На зустрічі із роботодавцями ЕГ було додатково підтверджено, що зазначені в ухвалях роботодавці залучались до перегляду ОНП і співпраця з роботодавцями має постійний характер. Директорка Комунального закладу Харківської гімназії № 6 «Маріїнська гімназія» ХМР, Зуб О. зазначила, що тривалий співпрацюють з Академією, запрошують випускників на роботу та вносять пропозиції щодо удосконалення ОП, оскільки потребують висококваліфікованих молодих педагогів, які відповідають потребам школи. Відповідно до ОНП 2021 було запропоновано додати таку ЗК як «Здатність толерантно і відповідально забезпечувати мотивацію у здобувачів освіти з урахуванням їх культурної та національної ідентичності». Окрім того, Зуб О. відзначила високий рівень підготовки аспірантки Кривенко Ю., яка працює у зазначеному навчальному закладі. Завідувачка кафедри англійської мови ХНУ ім. В. Н. Каразіна Шамаєва Ю. зазначила, що відбувається постійна співпраця з КЗ «ХГПА» ХОР, зокрема через висловлювання пропозицій щодо удосконалення змісту ОНП. Не дивлячись на те, що ЕГ не знайшла проєкту ОНП 2021 р. на сайті, всі роботодавці зазначили, що надсилали свої пропозиції у травні і ознайомлювались з проєктом ОНП на сайті кафедри ПППО та МО. ЕГ зауважує, що до рецензії ОНП з 2017 по 2020 рр. залучається постійно ті самі представники роботодавців, тому висловлює пропозицію залучати до рецензії й інших представників роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На зустрічі із структурними підрозділами, допоміжними (сервісними) підрозділами було з'ясовано, що в Академії існує практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Методист підрозділу сприяння працевлаштування, випускників, Бондар В., зазначила, що надсилаються запити до Департаменту управління освітою, до ЗВО, у яких працюють випускники. Створено електронну базу випускників, у якій зазначено особисті номери телефонів випускників, якщо випускник не проти, він надає інформацію про своє місце праці, можуть повідомляти про бажання зміни професії або потребу підвищення кваліфікації. Підрозділ проводить із Центром зайнятості тренінги по підвищенню кваліфікації, як укласти резюме, на що звернути увагу під час співбесіди тощо.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В КЗ «ХГПА» ХОР функціонує підрозділ із забезпечення якості освіти. До повноважень підрозділу належить: «Надання керівнику ЗВО та Вченій раді ЗВО необхідної інформації для прийняття управлінських рішень з питань внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗВО, а також підготовка відповідних проєктів; організація моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм та навчальних планів (за потреби), інших методичних документів з метою забезпечення відповідності стандартам вищої освіти; надання консультацій та роз'яснень з питань забезпечення якості вищої освіти ЗВО розробникам освітніх програм, керівникам структурних підрозділів та органам студентського самоврядування; здійснення планування роботи Підрозділу відповідно до річного плану роботи, системи заходів щодо забезпечення якості освіти, затверджених Вченою радою ЗВО» та ін. (<https://cutt.ly/VmYVCoU>). На зустрічах з академічним персоналом, з гарантом ОНП, роботодавцями було з'ясовано, що у березні відбувся перегляд загальних компетентностей, що обумовлено змінами у кількості рівнів НРК України. Роботодавці ознайомлювались з проєктом ОНП та вносили свої пропозиції щодо компетентностей випускників ОНП, що акредитується. Протягом існування ОНП задля розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, до переліку вибіркового ОК було додано ОК дисциплін широкого вибору. Також задля удосконалення формування мовних компетентностей (володіння іноземною мовою) та посилення участі в сфері міжнародної проєктної діяльності, можливості пошуку грантів для наукових досліджень було введено такий ОК як «Фандрайзинг у сфері наукових досліджень», що викладається англійською мовою (що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами) (<https://cutt.ly/um1Pjk3>). Щорічне опитування здобувачів (<https://cutt.ly/wmEt6jW>) не є єдиним шляхом удосконалення ОНП та змісту ОК. На зустрічі з академічним персоналом, Демченко Н. було представлено практику проведення рефлексії щодо змісту ОК із аспірантами на завершення навчального курсу. Зокрема обговорюються такі питання, що було позитивним в ОК, що варто додати, які форми і методи було більш влучно підібрані, на що потрібно звернути увагу під час викладання ОК на наступний рік. Такий підхід дозволяє виявляти недоліки, а також реагувати на них. Повідомлено, що після такої рефлексії, Демченко Н. було додано таку форму, як ділова гра. На зустрічі із здобувачами, аспірантка зазначила, що викладачі звертають увагу на інновації, що відбуваються в освіті і враховують це під час викладання. Зокрема, здобувачка звернула увагу на реформу НУШ, яка враховується при перегляді змісту освітніх компонентів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На зустрічі із академічним персоналом було зазначено, що викладачі беруть активну участь у перегляді ОНП на засіданнях кафедри, зокрема завідувач кафедри ПППО та ОМ Беляєв С. зазначив, що враховуються думки всіх членів робочої групи із розробки ОНП при перегляді ЗК, ФК та ПРН, також враховувались рекомендації від представників академічної спільноти інших навчальних закладів. Доброю практикою ОНП є висвітлення на сайті кафедри ухвал засідань кафедри, які стосуються перегляду ОНП (<https://cutt.ly/MmYDz3S>). Представлена на сайті інформація, щодо забезпечення якості освіти залучаються представники стейкхолдерів, здобувачі, НПП кафедри, була підтверджена під час інтерв'ювання. Також, завідувач кафедри ПППО та ОМ Беляєв С., зазначив, що проведення акредитацій інших ОП сприяли покращенню якості ОНП, що акредитується, зокрема, через врахування пропозицій та побажань ЕГ та ГЕР щодо підвищення внутрішнього забезпечення якості ОП. У КЗ «ХГПА» ХОР наявний окремий підрозділ із забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/Mm1A5a9>), є розроблений план заходів із забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/Hm1SoOi>), представлено план роботи підрозділу на 2020-21 рр., якому визначені заходи, терміни виконання, а також відповідальні особи за виконання: <https://cutt.ly/Fm1SxP8>. Наявне окреме Положення про моніторинг і контроль якості освіти у КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/DmTvGEh>), у якому зазначено, що моніторинг відбувається за участю всіх зацікавлених сторін та здійснюється членами робочої групи освітньої програми, долучаються профільні кафедри, представники органів студентського самоврядування, стейкхолдери. Результати локального моніторингу обговорюються не менше одного разу на рік на навчально-методичній раді факультету, Вченій раді Академії. Звіти з моніторингу на рівні ОП подаються до Підрозділу із забезпечення якості освіти Академії (п.5.2.1.). У зазначеному положенні визначено: види внутрішнього моніторингу якості освіти, хто долучається і у якій спосіб; організація та технологія внутрішнього моніторингу якості освіти; результати моніторингу якості освіти (у якій спосіб представляються результати моніторингу в Академії, ким розглядаються результати і як враховуються). Здобувачі приймають участь у засіданнях кафедри, на яких відбувається перегляд ОНП та є членами робочої групи з розробки ОНП. Роботодавці висловлюють побажання щодо удосконалення ОНП через надсилання листів-запитів та участі у засіданнях кафедри, на яких відбувається перегляд ОНП. На зустрічах з усіма представниками освітнього процесу панувала доброзичлива атмосфера. Побажання та пропозиції ЕГ сприймались доброзичливо, як такі, що є корисними, що, у свою чергу, свідчить про наявність культури якості та бажання самовдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ, до сильних сторін належить: щорічний перегляд ОНП із врахуванням пропозицій здобувачів, роботодавців (співпраця з роботодавцями має довготривалий і постійний характер), НПП; висвітлення на сайті кафедри ухвал засідань кафедри, які стосуються перегляду ОНП, а також листів-запитів від роботодавців; врахування думок здобувачів при перегляді змісту ОК, а також інновацій та реформ, що відбуваються в освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До рецензії ОНП з 2017 по 2020 рр. залучається постійно ті самі представники роботодавців, тому ЕГ висловлює пропозицію залучати до рецензії й інших представників роботодавців. Залучати до робочих груп з розборки ОНП різних аспірантів в різні роки перегляду.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені ЕГ добрі практики КЗ «ХГПА» ХОР, такі залучення аспіранта до робочої групи розробки ОНП, оприлюднення на сайті ухвал засідань кафедри, листів-запитів тощо, а також на наведені слабкі сторони такі як постійна залученість одного й того самого аспіранта до робочої групи з розробки ОНП, залучення одних й тих самих рецензентів ОНП з 2017 до 2021 рр. ЕГ прийняла рішення поставити оцінку «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті Академії (<http://www.hgra.kharkov.com/>) у повній мірі відображені локальні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у відповідних розділах. Відтак, основні нормативні документи можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/dmnAM14>. Достатньо уваги приділено вирішенням конфліктних ситуацій: <https://cutt.ly/pmnhVr7>, питанням запобігання корупції: <https://cutt.ly/ymnHElC>, питанням внутрішнього забезпечення якості освіти: <https://cutt.ly/TmnHPtU>, щодо заміщення вакантних посад: <https://cutt.ly/umnHKrC>, на сайті відділу аспірантури: <https://cutt.ly/kmnHNhY> в повній мірі відображено інформацію, яка стосується навчання в аспірантурі, а також відповідна інформація представлена на сайті кафедри: <https://cutt.ly/QmnJytn>. Оголошення про відкриту зустріч, а також проведення акредитації було вчасно розміщено на сайті: <https://cutt.ly/emnJTTR>. Під час зустрічей з усіма представниками учасників освітнього процесу була підтверджена інформація, що вони ознайомлені з відповідними положеннями, а також знають де їх знайти у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті аспірантури (<https://cutt.ly/kmnZwYJ>) та на сайті кафедри (<https://cutt.ly/SmnZhfl>) у розділі «архів» (<https://cutt.ly/dmnZxiN>) можна ознайомитись із ОНП за попередні роки, починаючи з 2017 року. ЕГ вважає доброю практикою Академії розміщення у вільному доступі на сайті листів-запитів від стейкхолдерів із пропозиціями щодо удосконалення ОНП, рецензій та договорів. Також участь всіх стейкхолдерів (зокрема й здобувачів) можна відслідкувати у розділі «Ухвали засідань кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту» (<https://cutt.ly/EmnCNBw>). Зокрема, у проколі № 11 від 04.05.2018 р. висвітлено участь у перегляді ОНП таких здобувачів як: Литвин В., Пивоваренко М. На зустрічі із здобувачами було підтверджено, що вони мають можливість висувати свої пропозиції щодо змісту ОНП та ОК, та їхні пропозиції беруться до уваги. ЕГ, вважає за доцільне зауважити, що на сайті кафедри є розділ «Публічне обговорення освітніх програм» (<https://cutt.ly/SmnZhfl>), проте на момент акредитації він був не активним. На зустрічі із роботодавцями було з'ясовано, що у травні поточного року вони мали можливість ознайомитись на сайті із проектом ОНП і висловити свої рекомендації та пропозиції. Також ЕГ, зазначає, що на сайті кафедри, у розділі «Освітні програми» (<https://cutt.ly/2mnMckC>) є зазначено «Зауваження та пропозиції щодо покращення освітніх програм надсилайте на електронну пошту кафедри: kafedra_pedagogiki_@ukr.net Окрім того, на сайті кафедри можна ознайомитись із затвердженням ОНП 2021 року із рецензіями, листами-запитами та договорами (<https://cutt.ly/Smn0j6w>). Проте, ЕГ не знайшла на сайті саме проектів ОНП із зазначенням електронних скриньок на які можна надсилати пропозиції. Оскільки, вимогою підкритерію 9.2. є «не пізніше ніж за місяць до затвердження ОНП чи змін до неї оприлюднити на офіційному веб-сайті відповідний проект із метою одержання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін». Можливо, варто створити архів із проектами ОНП із зазначенням e-mail, на які можна надсилати пропозиції або створити гугл форму, за допомогою якої можна зібрати пропозиції щодо удосконалення ОНП від всіх зацікавлених сторін. А також представити, можливо у вигляді таблиці, всі пропозиції, які надходили від зацікавлених сторін. Зазначена практика дозволить пересвідчитись всім зацікавленим стейкхолдерам (в т.ч. ЕГ), що проект був дійсно оприлюднений для обговорення, всі бажаючі могли висловити свої пропозиції, побачити, які з їхніх пропозицій були прийняті, а які відхилені і чому; дозволить порівняти різницю між проектом ОНП та затвердженням ОНП, що буде додатковим свідченням прозорості та публічності процедури перегляду ОНП; що стейкхолдерів було залучено до перегляду ОНП реально, а не формально; до перегляду ОНП залучаються не тільки роботодавці чи інші стейкхолдери, співпраця з якими має постійний характер, а й інші (всі бажаючі). Також, зазначена практика допоможе ЗВО розширювати коло стейкхолдерів, налагоджувати нові контакти для співпраці.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті кафедри ПППО та ОМ у розділі «Програми освітніх компонентів» розміщено робочі програми навчальних дисциплін для 1-го курсу: <https://cutt.ly/imn1SnP> та 2-го курсу: <https://cutt.ly/umn1KWD>, а також силабуси вибіркового освітнього компонентів: <https://cutt.ly/Cmn19Wf> з ОНП та НП за 2020 – 2021 р., а також із затвердженою

ОНП 2021 р. можна ознайомитись на сайті кафедри: <https://cutt.ly/Smnojbw>. Також, доступ до ОНП, НП, робочих програм навчальних дисциплін та силабусів вибіркового ОК можна отримати через сайт відділу аспірантури: <https://cutt.ly/8mn2ziG> Із вимогами до асистентської практики можна ознайомитись за посиланням: <https://bit.ly/2VAhZ6J> На сайті відділу аспірантури (<https://cutt.ly/8mn2ziG>) представлені програми вступних вступних випробувань (програма іспиту зі спеціальності, іноземної мови та програма співбесіди): <https://cutt.ly/omn8mBs>, а також й інші важливі нормативні документи відділу аспірантури, включаючи Положення про відділ аспірантури, Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положення про наукового керівника здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та інші: <https://cutt.ly/ymn8orD> Інформацію про захисти здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії знаходиться за посиланням: <https://cutt.ly/pmnd4xzW> На думку ЕГ, представленої інформації у вільному доступі є достатньо для інформування здобувачів, стейкхолдерів та суспільства для ознайомлення з ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті Академії у повному обсязі оприлюднено інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування потенційних вступників, роботодавців та інших зацікавлених сторін. Зокрема, позитивною практикою є створення розділу «Архів», де представлені всі затверджені ОНП з 2017 року, а також розміщення у вільному доступі листів-запитів від стейкхолдерів із пропозиціями щодо удосконалення ОНП, рецензій та договорів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті Академії відсутні проекти ОНП для внесення зауважень та пропозицій. За прикладом створення архіву із затвердженими ОНП, можливо, варто створити архів із проектами ОНП із зазначенням e-mail, на які можна надсилати пропозиції або створити гугл форму, за допомогою якої можна зібрати пропозиції щодо удосконалення ОНП від всіх зацікавлених сторін. А також представити, можливо у вигляді таблиці, всі пропозиції, які надходили від зацікавлених сторін. Зазначена практика дозволить пересвідчитись, що всі бажані могли висловити свої пропозиції, побачити, які з їхніх пропозицій були прийняті, а які відхилені і чому, що буде додатковим свідченням реальності залучення широкого кола різних стейкхолдерів до перегляду ОНП, а не тільки тих, з ким ЗВО має постійну співпрацю; допоможе ЗВО розширювати коло стейкхолдерів, налагоджувати нові контакти для співпраці. Надать можливість порівняти різницю між проектом і затвердженим ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Всі учасники освітнього процесу ознайомлені із своїми правами та обов'язками, на сайті Академії у повній мірі представлені нормативні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Також на сайті кафедри представлені всі затверджені ОНП, починаючи з 2017 року, а також листів-запитів від стейкхолдерів із пропозиціями щодо удосконалення ОНП, рецензії та договори. Проте, відсутніми є проекти ОНП із зазначенням e-mail. Зважаючи на вище наведені факти, ЕГ прийняла рішення поставити оцінку В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

На основі аналізу змісту ОНП 2020 р. ЕГ встановлено, що програма охоплює складові, що передбачають набуття аспірантами компетентностей відповідно до постанови КМУ від 23.03.2016 р. № 261: 1) освітня складова, що формує глибинні знання зі спеціальності, за якою аспіранти проводять дослідження, має обсяг 15 кредитів; 2) освітня складова, що формує загальнонаукові компетентності, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики тощо – 6 кредитів ЄКТС; 3) освітня складова, що формує універсальні навички дослідника, обсягом 6 кредитів; 4) освітня складова, що формує мовні компетентності, має обсяг 9 кредитів. ОК, що пропонуються для вибору аспірантам, розподілені за блоками, зокрема, блок дисциплін широкого вибору, блок «Теорія та методика виховання, блок «Історія педагогіки». Гарант ОНП М.В.Роганова під час зустрічі підтвердила

доцільність розподіли дисциплін вільного вибору на три блоки, що відповідає тематиці дисертаційних досліджень аспірантів. Аналіз тем дисертаційних робіт аспірантів (відповідь на п. 8 запиту ЕГ) засвідчив їх дотичність до ОК загальної, професійної підготовки та вибіркового дисциплін. Так, аспіранти Д.Христиненко (тема дисертації «Формування виховної компетентності майбутніх викладачів фізичного виховання у процесі професійної підготовки (засобами настільного тенісу)»), М.Пивоваренко («Виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музичноритмічної гімнастики»), В.Литвин («Виховання у майбутніх учителів початкових класів відповідального ставлення до взаємодії з сім'єю молодшого школяра» та ін. мають можливість вивчати ОК з проблем теорії і методики виховання: ОК 6 «Актуальні проблеми теорії і методики виховання у вищій школі», вибіркові дисципліни «Формування гармонійних міжособистісних відносин у майбутніх фахівців», «Виховання ціннісного ставлення у сучасних фахівців», «Інноваційні педагогічні технології виховання». Аспіранти, які досліджують проблеми історії педагогіки в Україні і зарубіжжі (В.Яковенко «Організація трудового виховання дітей дошкільного віку в Україні (20–90-ті роки ХХ ст.)», М. Журавель «Проблеми шкільного підручника з інформатики на сторінках вітчизняної фахової педагогічної періодики (80-ті рр. ХХ ст. – початок ХХІ ст.)», О.Сергеева «Організація науково-дослідницької роботи студентів у США у другій половині ХХ ст. – початок ХХІ ст.» та ін.) опановують такі дисципліни, як: ОК 7 «Персоналії в історико-педагогічному дискурсі» та вибіркові дисципліни «Історія педагогіки», «Сучасна історіографія», «Історіографія та педагогічна компаративістика». Якісним показником повноцінної підготовки докторів філософії за ОНП виступає захист 4 аспірантів 4 курсу відповідно до «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

ЕГ ознайомила з напрямами наук.досл. аспірантів та наук. керівників щодо дотичності дослідницьких інтересів. За результатами аналізу таблиці відповідності наукових інтересів здобувачів і наукових керівників (відповідно до запити 2) з'ясовано, що проблематика наукова діяльність аспірантів відповідає напрямку наукових досліджень керівників і повною мірою узгоджується зі спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Темі дис. досл. аспірантів корелюють із проблематикою досл. д-ті наук. керівників. Зокрема, тема дослідження Д.Христенка «Формування виховної компетентності майбутніх викладачів фізичного виховання у процесі професійної підготовки (засобами настільного тенісу)» відповідає науковим зацікавленням керівника О.Школи, канд. пед. наук, доц., зав. кафедри фізичного виховання, про що свідчать публікації: О.Shkola Professional training of students of institutions of higher education in the process of physical education with the use of choreographic teaching methods Інноваційна педагогіка. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019. Вип.14. С.105–107; О.М.Школа Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури до освітньої діяльності в закладах середньої освіти Influence of scientific achievements in education on the development of modern society: conference proceedings. International scientific and practical conference (Vilnius, 26–27.04.19 p.). Vilnius: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. P.85–88). Є спільні публікації з аспірантом, одна яких у наукометричній базі Web of science: Methodical System of Using Fitness Technologies in Physical Education of Students / Valery Zhamardiy, Grygoriy Griban, Olena Shkola, Olena Fomenko, Dmytro Khrystenko та інші// International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP), Vol. 9, №. 5, 2020. P. 27–34. Doi: 10.26655/IJAEP.2020.5.1). Наукові інтереси М.Пивоваренко (тема («Виховання моральноестетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музичноритмічної гімнастики») сутологісному напрямку керівника – док.пед.н., проф. кафедри теорії та методики дошк.ос. А. Чаговець, яка досліджує проблеми дошк.осв.: Чаговець А.І. Гармонійне виховання дітей в культурно-освітньому просторі закладу дошкільної освіти: методологія, теорія, практика Монографія. Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2018.– 348с. URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/IdNotice:449_176/Source:default; Чаговець А.І. Закономірності і принципи соціокультурної концепції тілесноціннісного виховання дітей дошкільного віку у взаємодії з фізичним, моральним та естетичним вихованням Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. : Педагогіка. Тернопіль, 2018. № 1. С. 27–33. Фахове видання DOI: https://doi.org/10.25128/2_415-3605.18.1.4 URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/138214>); наявна 1 спільна публікація з аспіранткою.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ встановлено, що ХГПА забезпечує ефективні можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Зустрічі з гарантом, ректором, менеджментом ЗВО, огляд матеріальної бази, з адміністративним і допоміжним персоналом дали змогу ЕГ з'ясувати, що у ЗВО має місце якісна організація організаційного та матеріального забезпечення ОНП й наявні значні можливості для апробації результатів наукових досліджень аспірантів. ЕГ у контексті визначення сильної практики ЗВО відзначає чіткі механізми підтримки проведення і апробації результатів дослідження, що передбачає щорічно організацію і проведення циклічних всеукраїнських і регіональних конференцій, можливість безкоштовно надрукувати матеріали апробаційного спрямування у збірниках тез (<http://surl.li/svom>), а також у фаховому виданні з освітніх, педагогічних наук «Наукові записки кафедри педагогіки» у співпраці Харківським національним педагогічним університетом імені В.Н.Каразіна (<http://surl.li/svoi>), презентувати результати дослідження під час періодичних засідань кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту, на фахових семінарах для попередньої експертизи дисертацій. Під час зустрічі з адміністративним персоналом директорка бібліотеки С.Б.Самойлова акцентувала увагу на тому, що аспірантам надається вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації,

наявної у закладах вищої освіти, бібліотеках і державних архівах України, до баз даних Scopus / Web of Science. Здобувачі освіти, випускники, учасники резервної зустрічі підтвердили значні можливості бібліотеки у здійсненні якісного дисертаційного дослідження, у проведенні бібліотечного коучингу, залучення до заходів з питань академічної доброчесності (<https://cutt.ly/YmRPwNr>). Адміністрацією ХГПА, викладачами кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту створено умови для реалізації права здобувачів на внутрішню мобільність, зокрема укладено угоди з науковими і освітніми установами, куди внесені пункти про співпрацю з метою сприяння проведенню експериментальних досліджень, оприлюдненню їх результатів, (<https://cutt.ly/NmRYQGY>). Аналіз документів щодо інформації про участь науково-педагогічних працівників і здобувачів у міжнародних проектах, програмах мобільності, про апробацію результатів дисертаційних досліджень (до п.8) ЕГ виявлено широку регіональну, всеукраїнську і міжнародну представленість апробації результатів досліджень здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

У ХГПА наявні чіткі механізми, що сприяють долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Відділ міжнародних зв'язків забезпечує повноцінну комунікацію з міжнародними установами, закладами освіти у межах підписаних угод (<https://cutt.ly/KmRGiaQ>), інформує про програми міжнародної співпраці майбутніх докторів філософії (<https://cutt.ly/DmRGdXQ>) тощо. З-поміж позитивних практик ЕГ відзначає кількісні та якісні результати залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти шляхом публікації наукових праць у зарубіжних виданнях (В. Яковенко, О. Борзик, Т. Бакуменко, Л. Єфименко, І. Єгнатєва, В. Литвин, В. Яковенко та ін.), у виданнях, що індексуються у базах Web of Science і Scopus (Д. Христенко, М. Пивоваренко, О. Капустіна), участь у міжнародних наукових конференціях, за результатами яких видано матеріали апробаційного характеру (відповідь на запит ЕГ до п.8). За результатами зустрічей з аспірантами, студентським самоврядуванням, випускниками ЕГ підтверджує, що у ЗВО створено можливості для долучення аспірантів до міжнародного середовища. Створено умови для наукових керівників, викладачів, аспірантів для здійснення проектної діяльності, зокрема до проекту – інтегрованого курсу онлайн-лекцій «Інклюзивна освіта» із залученням іноземних фахівців провідних ЗВО та реабілітаційних установ Італії (<https://bit.ly/3r780Vi>), а також німецько-українського проекту «Кроки просвіти на шляху до порозуміння», за фінансової підтримки німецького бюро Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) (<https://cutt.ly/5mOWnHp>). Гарант ОНП, здобувачі освіти, представники адміністративного персоналу підтвердили, що регулярно оновлюється на сайті та надсилається аспірантам на корпоративну пошту інформація про міжнародні заходи. За результатами аналізу сайту, відомостей про самооцінювання, зустрічі з адміністративним персоналом (Ю.В. Дьоміна, І.В. Степанець) ЕГ відзначає як сильну практику оприлюднення на сайті відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності інформації про можливості участі у міжнародних грантових проектах (<http://surl.li/svos>). З метою залучення аспірантів до фандрайзингової діяльності з 2020 р. до ОНП внесений нормативний ОК «Фандрайзінг у сфері наукових досліджень», у межах якого аспіранти отримують інформацію про джерела фінансування дослідницьких проектів, зокрема й міжнародних. Гарант ОНП М.В. Роганова відзначила, що в умовах дистанційного і змішаного навчання відкрились нові можливості для активізації взаємодії з міжнародними партнерами, залучення аспірантів до міжнародних заходів онлайн, що підтвердили здобувачі під час зустрічі. Зустрічі з аспірантами, випускниками підтвердили, що для публікації результатів наукових досліджень аспірантів в міжнародних академічних виданнях Академія надає можливості вільно користуватися базами Web of Science, ресурсами Open Ukrainian CitationIndex (OUCI).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

У ХГПА існує практика участі наукових керівників і аспірантів до дослідницьких проектів. Гарант ОНП М.В. Роганова зазначила, що поєднання наукові керівники, викладачі, аспіранти долучаються до виконання наукових тем академії «Модернізація педагогічної системи терціарної освіти у контексті підвищення якості професійної підготовки конкурентоспроможних фахівців і вдосконалення професіоналізму науково-педагогічних і педагогічних працівників» (Держ. реєстр. номер: 0120U105225), кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту «Реалізація системи фахової підготовки в умовах інноваційного освітнього середовища вищого педагогічного навчального закладу» (Держ. реєстр. номер: 01170007459), кафедри теорії і методик дошкільної освіти «Виховання духовної культури у дітей дошкільного віку» (Держ. реєстр. номер: 01170007461) (інформація розміщена у відповіді на запит ЕГ п.8). Результати виконання наукових тем висвітлено у публікаціях виконавців, що представлено у профілях потенційних і наявних наукових керівників на сайті ХГПА (<https://cutt.ly/wmTjuey>). Результати дослідницьких проектів наукових керівників, зокрема з проблеми модернізації педагогічної системи терціарної освіти, використовуються під час асистентської практики (підтверджено проректором А.Харківською під час зустрічі з допоміжними підрозділами). Аналіз сайту, зустрічі з адміністративним персоналом, гарантом ОНП дозволили підтвердити, що у рамках святкування Днів програми ЄС Еразмус+ 2020, спільно з партнерською організацією БО «БФ Дон Калабрія Україна» та Istituto Don Calabria, Italia на базі академії було реалізовано міжнародний проект - інтегрований курс онлайн-лекцій «Інклюзивна освіта» із залученням іноземних фахівців провідних ЗВО та реабілітаційних установ Італії, до якого долучилися наукові керівники (А.І. Чаговець, О.В. Молчанюк та ін.), а також здобувачі (О.Б. Борзик, Л.М. Єфименко, О.І. Капустіна, В.А. Литвин, М.С. Пивоваренко, Д.О. Христенко, В.В. Яковенко та ін.). З 2017 р. на базі закладу реалізується німецько-український проект «Кроки просвіти на шляху до порозуміння», за фінансової підтримки німецького бюро Deutsche Gesellschaft für

Internationale Zusammenarbeit (GIZ) <https://bit.ly/3kDAfqq> Більшість наукових керівників пройшли стажування за кордоном (розділ Персоналії, частина Стажування <https://cutt.ly/CmEc7mj>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ХГПА забезпечує дотримання акад. доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів, що врегульовується локальними актами: Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/irdy>), Кодексом академічної доброчесності КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/TnTk363>), Положенням «Про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» (<https://cutt.ly/FnTW8QD>). Відповідно до Кодексу (п.51-5.3) відповідальність за порушення норм академічної доброчесності педагогічні та науково-педагогічні працівники Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради можуть бути притягнуті до моральної чи дисциплінарної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів академії, норм законодавства України, у тому числі таких як: оголошення попередження, винесення догани; недопущення до участі в конкурсі на заміщення вакантних посад; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; позбавлення премії на різні терміни; відмова у продовженні терміну дії контракту. Здобувачі освіти за порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); попередження; винесення догани. Наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти та інші особи, що навчаються, мають право на незаборонені законодавством способи оскарження звинувачень в порушенні норм академічної доброчесності. За результатами зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ підтверджено, що обов'язковий перевірки на плагіат підлягають проміжні і остаточні результати дисертаційного дослідження, рукописи монографій, підручників та посібників, статей. Технологічно процедура перевірки на плагіат здійснюється за допомогою програм: StrikePlagiarism та Unicheck. У разі виявлення порушення академічної доброчесності у роботах наукових керівників та здобувачів автори несуть відповідальність згідно з чинним законодавством та Кодексом академічної доброчесності ХГПА. Зустрічі з аспірантами, аналіз матеріалів сайту (вебсторінка «Академічна доброчесність»: <https://cutt.ly/HmYu5AZ>) дозволили з'ясувати, що у ЗВО проводяться заходи, що уможливають порушення принципів академічної доброчесності у науковій і освітній діяльності: «Тиждень академічної доброчесності», вебінари у межах проекту SAIUP «Академічна доброчесність» тощо. Питання дотримання принципів академічної доброчесності вивчаються під час опитування з виявлення рівня їх задоволеності освітнім процесом (<https://cutt.ly/omOWTbu>). Професійні обов'язки та права наукового керівника врегульовуються Положенням про наукового керівника здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://bit.ly/3k7xP2U>)

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Наявна якісна процедура узгодження відповідності тематики дисертаційних робіт аспірантів та дослідницьких інтересів наукових керівників. Наявна висока публікаційна активність здобувачів у фахових, наукометричних і зарубіжних виданнях, спрямованість на залучення наукових керівників і здобувачів освіти до міжнародних проєктів, надання можливостей для апробації результатів досліджень під час всеукраїнських і міжнародних заходів. 4 випускники ОНП достроково успішно захистили дисертації на здобування наукового ступеня доктора філософії. Політика академічної доброчесності має чітке нормативне врегулювання та процесуально реалізується у взаєминах здобувачів і наукових керівників, у можливостях перевірки текстів на плагіат тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Наявна процедура опитування здобувачів щодо рівня задоволеності освітнім процесом не передбачає вивчення питань взаємодії аспірантів з науковим керівником. Доцільно врегулювати механізм вирішення конфліктних ситуацій між науковим керівником та здобувачем освіти, що потребує здійснення опитування здобувачів з приводу комунікації з наставниками, а також вживати заходи для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. Варто активізувати процес долучення аспірантів до міжнародних проєктів, до програм академічної мобільності з метою представленості результатів дослідження у міжнародному публікаційному просторі, вивчення зарубіжного досвіду та його використання для професійного й особистісного розвитку.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП в повному обсязі враховує 4 обов'язкові освітніх блоки, що забезпечує якісну підготовку майбутніх докторів філософії до викладацької і дослідницької діяльності. Тематика дисертаційних робіт аспірантів повною мірою відповідає напрямку досліджень наукових керівників. У ЗВО розроблено нормативну базу і процедури з метою реалізації політики академічної доброчесності у роботах здобувачів, наукових керівників, науково-педагогічних працівників. ЕГ констатує сильні сторони за критерієм 10 (успішний захист дисертацій здобувачів: наявність в аспірантів публікацій у фахових українських і зарубіжних виданнях, виданнях, індексованих в міжнародних наукометричних базах даних Scopus/WoS, наявність матеріалів апробаційного характеру, участь у міжнародних та всеукраїнських заходах, урегулювання взаємин між здобувачем і науковим керівником). Серед слабких сторін визначальними ЕГ вважає: нечіткий механізм вирішення конфліктних ситуацій між науковим керівником та здобувачем освіти, відсутність моніторингу рівня задоволеності аспіранта консультуванням наукових керівників, взаємодії з ними; недостатність залучення аспірантів до міжнародних проєктів, до програм академічної мобільності. ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В, а виявлені недоліки можуть бути усунені.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

*Додатки до звіту:
Відсутні*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гергуль Світлана Миколаївна

Члени експертної групи

Вовк Мирослава Петрівна

Розвадовська Тетяна Вікторівна